

REGULAMENTUL (UE) NR. 531/2012 AL PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI AL CONSILIULUI**din 13 iunie 2012****privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Uniunii****(reformare)****(Text cu relevanță pentru SEE)**

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 114,

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European ⁽¹⁾,

după consultarea Comitetului Regiunilor,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară ⁽²⁾,

întrucât:

(1) Regulamentul (CE) nr. 717/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 27 iunie 2007 privind roamingul în rețelele publice de comunicații mobile în interiorul Comunității ⁽³⁾ a fost modificat în mod substanțial ⁽⁴⁾. Din motive de claritate, ar trebui, cu ocazia noilor modificări, să se procedeze la reformarea regulamentului menționat.

(2) Obiectivul de a reduce diferența dintre tarifele naționale și cele de roaming, care a fost cuprins în cadrul de evaluare comparativă pentru perioada 2011-2015 al Comisiei, susținut de Grupul la nivel înalt i2010 în noiembrie 2009, și inclus în Comunicarea Comisiei intitulată „O agendă digitală pentru Europa”, ar trebui să rămână și obiectivul prezentului regulament. Vânzarea separată preconizată a serviciilor de roaming și a serviciilor naționale ar trebui să stimuleze concurența și implicit să ducă la reducerea prețurilor pentru clienți și la crearea unei piețe interne a serviciilor de roaming în Uniune cu diferențe nesemnificative între tarifele naționale și cele de roaming. Serviciile de roaming la nivelul Uniunii pot stimula dezvoltarea unei piețe interne a telecomunicațiilor în Uniune.

(3) Nu se poate spune că există o piață internă a telecomunicațiilor atât timp cât există diferențe semnificative între prețurile naționale și cele pentru serviciile de roaming. Prin urmare, obiectivul final ar trebui să fie acela de a elimina diferența dintre tarifele naționale și cele de roaming, instituind astfel o piață internă pentru serviciile de comunicații mobile.

(4) Nivelul ridicat al tarifelor pentru serviciile de voce, SMS și de comunicații de date în roaming pe care trebuie să le plătească utilizatorii de rețele publice de comunicații mobile, precum studenții, persoanele care călătoresc în scop de afaceri și turiștii, acționează ca un obstacol în calea utilizării dispozitivelor mobile cu ocazia călătoriilor în străinătate, în interiorul Uniunii, și prezintă importanță pentru consumatori, autoritățile naționale de reglementare și instituțiile Uniunii, constituind totodată un obstacol semnificativ pentru piața internă. Aceste tarife excesive cu amănuntul decurg atât din tarifele cu ridicata mari percepute de operatorul străin al rețelei-gazdă, cât și, în multe cazuri, din marjele ridicate asupra prețului cu amănuntul, impuse de propriul operator de rețea al clientului. Din cauza absenței concurenței, adeseori reducerile tarifelor cu ridicata nu sunt transferate utilizatorului final. Cu toate că anumiți operatori au introdus recent formule tarifare care oferă clienților condiții mai avantajoase și prețuri relativ mai scăzute, există încă dovezi că relația dintre costuri și prețuri este foarte diferită de cea care ar exista pe o piață competitivă.

(5) Tarifele de roaming ridicate constituie un obstacol în calea eforturilor Uniunii de a avea o economie bazată pe cunoaștere și în calea realizării unei piețe interne de 500 de milioane de consumatori. Traficul de date mobile este facilitat prin alocarea unui spectru de frecvențe radio suficient în vederea utilizării de către consumatori și întreprinderi a serviciilor de voce, SMS și de comunicații de date oriunde în Uniune. Prin stabilirea alocării unui spectru suficient și corespunzător în timp util pentru a sprijini obiectivele de politică ale Uniunii și a satisface în mod optim cererea crescândă de trafic de date wireless, Programul multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio instituit prin Decizia 243/2012/UE ⁽⁵⁾ va deschide calea pentru o dezvoltare care va permite Uniunii să devină lider mondial în ceea ce privește vitezele în bandă largă, mobilitatea, acoperirea și capacitatea, facilitând apariția unor modele noi de întreprinderi și a unor tehnologii noi, contribuind astfel la reducerea problemelor structurale la nivelul comercializării cu ridicata a serviciilor de roaming.

⁽¹⁾ JO C 24, 28.1.2012, p. 131.

⁽²⁾ Poziția Parlamentului European din 10 mai 2012 (nepublicată încă în Jurnalul Oficial) și Decizia Consiliului din 30 mai 2012.

⁽³⁾ JO L 171, 29.6.2007, p. 32.

⁽⁴⁾ A se vedea anexa I.

⁽⁵⁾ Decizia 243/2012/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 14 martie 2012 de instituire a unui program multianual pentru politica în domeniul spectrului de frecvențe radio (JO L 81, 21.3.2012, p. 7).

- (6) Utilizarea pe scară largă a dispozitivelor mobile conectate la internet indică faptul că comunicațiile de date în roaming au o importanță economică deosebită. Acest lucru este un criteriu decisiv atât pentru utilizatorii, cât și pentru furnizorii de aplicații și conținut. Pentru a stimula dezvoltarea acestei piețe, tarifele pentru transferul de date nu ar trebui să reprezinte un obstacol în calea creșterii economice.
- (7) Comisia, în Comunicarea sa privind raportul intermediar cu privire la stadiul de dezvoltare a serviciilor de roaming în Uniunea Europeană a constatat că evoluțiile tehnologice și/sau alternativele la serviciile de roaming, precum disponibilitatea serviciilor Voice over internet Protocol (VoIP) sau wi-fi, pot face piața internă a serviciilor de roaming a Uniunii să devină mai competitivă. Cu toate că aceste alternative, în special serviciile VoIP, sunt utilizate tot mai mult la nivel național, nu s-au înregistrat evoluții spectaculoase ale utilizării lor în condiții de roaming.
- (8) Având în vedere dezvoltarea rapidă a traficului de date mobile și numărul tot mai mare al clienților care utilizează servicii de voce, SMS și de comunicații de date în roaming în străinătate, există nevoia de a spori presiunea concurențială, de a dezvolta modele de întreprinderi și tehnologii noi. Reglementarea tarifelor pentru serviciile de roaming ar trebui să fie concepută astfel încât să nu descurajeze concurența în sensul atingerii unor niveluri mai mici ale prețurilor.
- (9) Crearea unui spațiu social, educațional, cultural și antreprenorial european, bazat pe mobilitatea persoanelor și a datelor digitale ar trebui să faciliteze comunicarea între oameni, pentru a construi o veritabilă „Europă a cetățenilor”.
- (10) Directiva 2002/19/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind accesul la rețelele de comunicații electronice și la infrastructura asociată, precum și interconectarea acestora (directiva privind accesul) ⁽¹⁾, Directiva 2002/20/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind autorizarea rețelor și serviciilor de comunicații electronice (directiva privind autorizarea) ⁽²⁾, Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (directiva-cadru) ⁽³⁾, Directiva 2002/22/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 7 martie 2002 privind serviciul universal și drepturile utilizatorilor cu privire la rețelele și serviciile electronice de comunicații (directiva privind serviciul universal) ⁽⁴⁾ și Directiva 2002/58/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 12 iulie 2002 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protejarea confidențialității în sectorul comunicațiilor publice (directiva asupra confidențialității și comunicațiilor electronice) ⁽⁵⁾ (denumite în continuare împreună „cadru de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002”) au ca obiectiv crearea unei piețe interne pentru comunicațiile electronice în cadrul Uniunii, asigurând totodată un nivel ridicat de protecție a consumatorilor printr-o concurență sporită.
- (11) Regulamentul (CE) nr. 717/2007 nu este o măsură izolată, ci vine în completare și în sprijinul normelor prevăzute de cadrul de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002, în ceea ce privește roamingul la nivelul Uniunii. Acest cadru nu a pus la dispoziția autorităților naționale de reglementare suficiente instrumente pentru a lua măsuri decisive și eficiente cu privire la tarifele serviciilor de roaming din interiorul Uniunii și nu a reușit astfel să asigure buna funcționare a pieței interne a serviciilor de roaming. Regulamentul (CE) nr. 717/2007 a reprezentat o măsură adecvată de îndreptare a acestei situații.
- (12) Cadrul de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002 se bazează pe principiul conform căruia obligațiile de reglementare *ex ante* ar trebui impuse numai atunci când nu există concurență efectivă și prevede un proces de analiză periodică a pieței și de revizuire a obligațiilor de către autoritățile naționale de reglementare, conducând la impunerea de obligații *ex ante* asupra operatorilor desemnați ca având putere semnificativă pe piață. Printre elementele componente ale acestei proceduri se numără definirea piețelor relevante în conformitate cu Recomandarea Comisiei privind piețele relevante de produse și servicii din sectorul comunicațiilor electronice susceptibile de a fi supuse unor reglementări *ex ante* în conformitate cu Directiva 2002/21/CE ⁽⁶⁾ (denumită în continuare „recomandarea”), analiza piețelor definite în conformitate cu Liniile directoare ale Comisiei privind analiza pieței și evaluarea puterii semnificative pe piață în conformitate cu cadrul de reglementare al Uniunii pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice ⁽⁷⁾, desemnarea operatorilor cu putere semnificativă pe piață și impunerea de obligații *ex ante* asupra operatorilor astfel desemnați.
- (13) Piața națională cu ridicata pentru roamingul internațional în rețelele publice de telefonie mobilă a fost identificată în recomandare ca reprezentând o piață pertinentă, susceptibilă de a fi supusă unor reglementări *ex ante*. Cu toate acestea, activitatea desfășurată de autoritățile naționale de reglementare, atât individual, cât și în cadrul Grupului entităților europene de reglementare (ERG) și al succesorului acestuia, Organismul autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) instituit prin Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 ⁽⁸⁾, pentru analiza piețelor naționale cu ridicata ale serviciilor de roaming internațional a demonstrat că, până în prezent, nu a fost posibil ca o autoritate națională de reglementare să abordeze în mod eficient aspectul tarifelor cu ridicata mari ale roamingului pe teritoriul Uniunii, din cauza dificultății de a identifica întreprinderile cu putere semnificativă pe piață, ținând cont de caracteristicile specifice ale roamingului internațional, inclusiv de caracterul său transfrontalier. În urma intrării în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 717/2007, piața de roaming a fost eliminată din domeniul de aplicare a recomandării revizuite ⁽⁹⁾.

⁽¹⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 7.

⁽²⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 21.

⁽³⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 33.

⁽⁴⁾ JO L 108, 24.4.2002, p. 51.

⁽⁵⁾ JO L 201, 31.7.2002, p. 37.

⁽⁶⁾ JO L 114, 8.5.2003, p. 45.

⁽⁷⁾ JO C 165, 11.7.2002, p. 6.

⁽⁸⁾ Regulamentul (CE) nr. 1211/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 noiembrie 2009 de instituire a Organismului autorităților europene de reglementare în domeniul comunicațiilor electronice (OAREC) și a Oficiului (JO L 337, 18.12.2009, p. 1).

⁽⁹⁾ Recomandarea Comisiei din 17 decembrie 2007 privind piețele relevante de produse și de servicii din sectorul comunicațiilor electronice care pot face obiectul unei reglementări *ex ante*, în conformitate cu Directiva 2002/21/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (JO L 344, 28.12.2007, p. 65).

- (14) În plus, autoritățile naționale de reglementare responsabile de apărarea și promovarea intereselor clienților serviciilor de telefonie mobilă care își au reședința în mod normal pe teritoriul lor sunt în măsură să controleze comportamentul operatorilor rețelei vizitate, care se situează în alte state membre și de care depind clienții respectivi atunci când utilizează serviciile internaționale de roaming. Acest obstacol ar putea diminua, totodată, eficacitatea măsurilor luate de către statele membre în temeiul competenței lor reziduale de a adopta norme de protecție a consumatorilor.
- (15) În consecință, se exercită o presiune asupra statelor membre pentru ca acestea să adopte măsuri în vederea soluționării problemei legate de nivelul tarifelor internaționale de roaming, însă mecanismul de intervenție normativă *ex ante* din partea autorităților naționale de reglementare, prevăzut de cadrul de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002, s-a dovedit insuficient pentru a permite autorităților respective să acționeze decisiv în interesul consumatorilor în acest domeniu concret.
- (16) În plus, prin Rezoluția sa privind reglementarea și piețele de comunicații electronice în Europa ⁽¹⁾, Parlamentul European a invitat Comisia să elaboreze noi inițiative pentru a reduce costurile ridicate ale comunicațiilor telefonice mobile transfrontaliere, în timp ce Consiliul European din 23 și 24 martie 2006 a concluzionat că este esențială punerea în aplicare, atât la nivelul Uniunii, cât și la nivel național, a unor politici focalizate, eficiente și integrate în domeniul tehnologiei informațiilor și comunicațiilor (TIC) în vederea realizării obiectivelor de creștere economică și de productivitate și, în acest context, a subliniat importanța pentru competitivitate a reducerii tarifelor de roaming.
- (17) În temeiul unor considerente evidente la momentul respectiv, cadrul de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002 era destinat să elimine toate barierele din calea schimburilor comerciale dintre statele membre în domeniul pe care îl armoniza, cum ar fi, printre altele, măsurile care afectează tarifele de roaming. Cu toate acestea, acest lucru nu ar trebui să împiedice adaptarea normelor armonizate în funcție de alte considerente, în vederea găsirii celor mai eficiente metode de stimulare a concurenței pe piața internă a serviciilor de roaming și de asigurare a unui nivel ridicat de protecție a consumatorilor.
- (18) Prin urmare, prezentul regulament ar trebui să permită derogarea de la unele norme care altfel ar fi aplicabile în temeiul cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002, în special directiva-cadru, și anume că, în absența puterii semnificative pe piață, prețurile pentru ofertele de servicii ar trebui determinate prin acord comercial, permițând astfel introducerea unor obligații reglementare complementare care să reflecte caracteristicile specifice ale serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii.
- (19) Piețele de roaming cu amănuntul și cele cu ridicata prezintă caracteristici unice, care justifică măsuri excepționale ce depășesc mecanismele disponibile în baza cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002.
- (20) Ar trebui utilizată o abordare comună, armonizată, pentru a se garanta că utilizatorii rețelelor publice terestre de comunicații mobile care călătoresc în interiorul Uniunii nu plătesc prețuri excesiv de mari pentru serviciile de roaming pe teritoriul acesteia, stimulând astfel concurența între furnizorii de servicii de roaming în ceea ce privește serviciile de roaming, asigurând un nivel ridicat de protecție a consumatorilor și menținând atât măsurile de stimulare a inovării, cât și posibilitatea de alegere a consumatorilor. Având în vedere caracterul transfrontalier al serviciilor în cauză, această abordare comună este necesară pentru ca furnizorii de servicii de roaming să poată funcționa într-un cadru de reglementare unic și coerent, bazat pe criterii stabilite în mod obiectiv.
- (21) Regulamentul (CE) nr. 717/2007 urmează să expire la 30 iunie 2012. Înainte de expirare, Comisia a efectuat o evaluare în conformitate cu articolul 11 din regulamentul respectiv, care prevede obligația acesteia de a evalua în ce măsură au fost atinse obiectivele regulamentului și de a examina evoluția tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru furnizarea serviciilor de voce, de SMS și de comunicații de date clienților serviciilor de roaming. În raportul său către Parlamentul European și către Consiliu din 6 iulie 2011 privind rezultatele evaluării funcționării Regulamentului (CE) nr. 717/2007, Comisia a concluzionat că se impune prelungirea aplicabilității Regulamentului (CE) nr. 717/2007 dincolo de data de 30 iunie 2012.
- (22) Datele privind evoluția prețurilor pentru serviciile de voce, SMS și de comunicații de date în roaming la nivelul Uniunii de la intrarea în vigoare a Regulamentului (CE) nr. 717/2007, în special cele culese trimestrial de autoritățile naționale de reglementare și raportate prin intermediul OAREC, nu oferă dovezi care să indice atingerea unui nivel rezonabil de concurență la nivelul prețurilor cu ridicata și cu amănuntul și posibilitatea menținerii acestei concurențe după iunie 2012 în absența unor măsuri de reglementare. Aceste date arată că prețurile cu ridicata și cu amănuntul pentru serviciile de roaming sunt în continuare mult mai mari decât prețurile naționale și continuă să se grupeze în jurul plafoanelor stabilite prin Regulamentul (CE) nr. 717/2007, iar sub aceste limite concurența este limitată.
- (23) Prin urmare, expirarea, la 30 iunie 2012, a garanțiilor reglementare care se aplică în cazul serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii, la nivelul prețurilor cu ridicata și cu amănuntul, în temeiul Regulamentului (CE) nr. 717/2007, ar genera riscul semnificativ ca absența presiunilor concurențiale pe piața internă a serviciilor de roaming și tentația furnizorilor de servicii de roaming de a obține venituri cât mai mari din serviciile de roaming să determine prețuri cu ridicata și cu amănuntul pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii care nu reflectă în mod rezonabil costurile

⁽¹⁾ JO C 285 E, 22.11.2006, p. 143.

subiacente aferente furnizării serviciului, punând astfel în pericol atingerea obiectivelor respectivului regulament. Astfel, se impune ca intervenția prin reglementare pe piața serviciilor mobile de roaming să se prelungească dincolo de data de 30 iunie 2012 pentru a se asigura funcționarea fără probleme a pieței interne prin facilitarea apariției concurenței și în așa fel încât utilizatorii să aibă în continuare garanția că nu vor trebui să plătească un preț excesiv în comparație cu prețurile naționale competitive.

- (24) Obiectivul de politică prevăzut la articolul 8 din directiva-cadru referitor la capacitatea utilizatorilor finali de a accesa și a distribui informații sau de a utiliza aplicații și servicii la alegere ar trebui promovat de autoritățile naționale de reglementare.
- (25) Pentru a permite dezvoltarea unei piețe a serviciilor de roaming mai eficientă, integrată și competitivă, întreprinderile nu ar trebui să aibă restricții în ceea ce privește negocierea efectivă a accesului cu ridicata în scopul furnizării de servicii de roaming. Obstacolele care împiedică accesul cu ridicata la astfel de servicii de roaming, din cauza diferențelor în ceea ce privește puterea de negociere și gradul de deținere de infrastructură proprie de către întreprinderi ar trebui înlăturate. Operatorii de rețele virtuale mobile (MVNO) și revânzătorii de servicii de comunicații mobile fără o infrastructură de rețea proprie furnizează de regulă servicii de roaming pe baza unor acorduri de comercializare a serviciilor de roaming cu ridicata încheiate cu operatorii de rețele de telefonie mobilă gazdă din același stat membru. Cu toate acestea, există posibilitatea ca negocierile comerciale să nu ofere o marjă suficientă pentru MVNO și revânzători în vederea stimulării concurenței prin intermediul unor prețuri mai mici. Înlăturarea acestor obstacole și echilibrarea puterii de negociere între MVNO/revânzători și operatorii de rețea de comunicații mobile prin introducerea unei obligații privind accesul și a unor plafoane pentru tarifele cu ridicata ar trebui să faciliteze dezvoltarea unor servicii și oferte de servicii de roaming alternative, inovatoare și la nivelul Uniunii pentru clienți. Normele cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002, în special directiva-cadru și directiva privind accesul, nu permit abordarea acestei probleme prin impunerea de obligații asupra operatorilor care au o influență semnificativă pe piață.
- (26) Prin urmare, ar trebui introduse norme prin care să se impună obligativitatea de a accepta cererile rezonabile de acces cu ridicata la rețelele publice de comunicații mobile în scopul furnizării de servicii de roaming. Accesul respectiv ar trebui să fie în concordanță cu nevoile celor care solicită accesul. Accesul ar trebui refuzat numai pe baza unor criterii obiective, precum fezabilitatea tehnică și nevoia de a menține integritatea rețelei. În cazul în care se refuză accesul, partea afectată ar trebui să poată recurge la procedura de soluționare a litigiilor prevăzută în prezentul regulament. Pentru a asigura un mediu concurențial echitabil, accesul cu ridicata în scopul furnizării serviciilor de roaming ar trebui acordat în conformitate cu obligațiile reglementare

stipulate de prezentul regulament și aplicabile la nivelul comerțului cu ridicata și ar trebui să țină cont de diferitele elemente de cost necesare furnizării acestui tip de acces. O abordare normativă coerentă a accesului cu ridicata în scopul furnizării de servicii de roaming ar trebui să contribuie la evitarea discrepanțelor dintre statele membre. OAREC, prin coordonare cu Comisia și în colaborare cu părțile interesate relevante, ar trebui să emită orientări privind accesul cu ridicata în vederea furnizării de servicii de roaming.

- (27) Obligația privind accesul cu ridicata pentru servicii de roaming ar trebui să includă furnizarea de servicii directe de roaming cu ridicata, precum și furnizarea cu ridicata a serviciilor de roaming în vederea revânzării de către terți. De asemenea, obligația privind accesul cu ridicata pentru servicii de roaming ar trebui să includă obligația operatorilor de rețele de comunicații mobile de a permite MVNO și revânzătorilor să achiziționeze servicii de roaming cu ridicata reglementate de la distribuitorii cu ridicata care oferă un punct de acces unic și o platformă standardizată pentru acordurile privind serviciile de roaming pe întreg teritoriul Uniunii. Pentru a se asigura faptul că operatorii oferă furnizorilor de servicii de roaming acces la toate infrastructurile necesare pentru accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming într-un interval de timp rezonabil, ar trebui publicată o ofertă de referință care să prevadă condițiile standard pentru accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming. Publicarea ofertei de referință nu ar trebui să constituie un obstacol în calea negocierilor dintre solicitantul de acces și furnizorul de acces cu privire la nivelul prețului pentru acordul final privind serviciile cu ridicata sau la serviciile suplimentare de acces cu ridicata care includ mai multe opțiuni decât serviciile necesare pentru accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming.
- (28) Obligatorietatea privind acordarea de acces cu ridicata pentru servicii de roaming ar trebui să includă accesul la toate componentele necesare furnizării serviciilor de roaming, precum: elementele de rețea și infrastructura aferentă; sistemele de software relevante, inclusiv sistemele de asistență operațională; sisteme de informații sau baze de date pentru precomenzi, aprovizionare, comenzi, cereri de întreținere și reparații și facturare; conversia numerelor sau sisteme care oferă funcționalități echivalente; rețele de telefonie mobilă și servicii de rețele virtuale.
- (29) În cazul în care solicitanții de acces cu ridicata la revânzarea serviciilor de roaming solicită acces la infrastructuri sau servicii suplimentare față de cele necesare pentru furnizarea serviciilor de roaming cu amănuntul, operatorii de rețele de comunicații mobile pot percepe tarife echitabile și rezonabile pentru infrastructurile sau serviciile respective. Aceste infrastructuri sau servicii suplimentare ar putea fi, printre altele, servicii cu valoare adăugată, sisteme de software și informatice suplimentare sau sisteme de facturare.

- (30) Serviciile de comunicații mobile sunt vândute în pachete, incluzând atât servicii naționale, cât și de roaming, limitând astfel posibilitatea consumatorilor de a alege în materie de servicii de roaming. Astfel de pachete reduc transparența în ceea ce privește serviciile de roaming, fiind dificilă compararea elementelor individuale care compun pachetele. Prin urmare, nu există încă o concurență evidentă între operatori din punctul de vedere al elementelor de roaming din pachetele de servicii mobile. Facilitarea oferirii roamingului ca serviciu de sine stătător ar contribui la soluționarea problemelor structurale prin sporirea gradului de informare a consumatorilor cu privire la prețurile de roaming, oferindu-le acestora posibilitatea de a alege servicii de roaming separate și crescând astfel presiunile concurențiale exercitate de cerere. Aceasta va contribui la buna funcționare a pieței interne a serviciilor de roaming.
- (31) Cererea de servicii de comunicații mobile de date din partea consumatorilor și a întreprinderilor a crescut considerabil în ultimii ani. Cu toate acestea, tarifele ridicate ale serviciilor de comunicații de date în roaming limitează în mod drastic utilizarea acestor servicii de către consumatori și de către întreprinderile cu activități transfrontaliere pe teritoriul Uniunii. Dată fiind imaturitatea pieței și creșterea rapidă a cererii de servicii de comunicații de date în roaming din partea consumatorilor, tarifele cu amănuntul reglementate ar putea doar să mențină prețurile în jurul tarifelor maxime propuse, astfel cum se întâmplă în cazul Regulamentului (CE) nr. 717/2007, în loc să continue să le reducă, ceea ce confirmă, prin urmare, nevoia de măsuri structurale suplimentare.
- (32) Clienții ar trebui să aibă posibilitatea de a trece cu ușurință la un furnizor alternativ de servicii de roaming sau de a schimba furnizorul alternativ de servicii de roaming, într-un interval de timp cât mai scurt posibil, în funcție de soluția tehnică, fără penalități și în mod gratuit. Clienții ar trebui să fie informați într-un mod clar, inteligibil și ușor accesibil cu privire la această posibilitate.
- (33) Consumatorii ar trebui să aibă dreptul de a opta, într-o manieră ușor accesibilă, pentru vânzarea unor servicii de roaming separate de pachetul lor de servicii mobile naționale. În prezent, există câteva moduri în care poate fi pusă în aplicare, din punct de vedere tehnic, vânzarea separată a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, inclusiv o identitate internațională a abonatului mobil (IMSI) duală (două IMSI separate pe aceeași cartelă SIM), o IMSI unică (utilizarea aceleiași IMSI de către furnizorul din țara de origine și furnizorul de servicii de roaming) și combinații de IMSI duală sau IMSI unică, alături de modalitatea tehnică care nu împiedică consumatorul să acceseze serviciile reglementate de comunicații de date în roaming furnizate direct în cadrul unei rețele vizitate, prin intermediul unor acorduri între operatorul rețelei din țara de origine și operatorul rețelei vizitate.
- (34) Tarifele ridicate pentru serviciile de comunicații de date în roaming descurajează clienții de la utilizarea serviciilor de comunicații mobile de date atunci când călătoresc pe teritoriul Uniunii. Având în vedere cererea crescândă și importanța serviciilor de comunicații de date în roaming, nu ar trebui să existe niciun obstacol în calea utilizării unor servicii alternative de comunicații de date în roaming, furnizate direct în cadrul unei rețele vizitate, în mod temporar sau permanent, indiferent de contractele de roaming existente sau de acordurile cu furnizorii naționali, și fără perceperea unei taxe suplimentare. Atunci când este necesar, în vederea oferirii de servicii de comunicații de date în roaming, furnizate direct în cadrul unei rețele vizitate, furnizorii naționali și furnizorii de servicii de comunicații de date în roaming ar trebui să colaboreze pentru a nu îi împiedica pe clienți să acceseze și să utilizeze serviciile respective și pentru a asigura funcționarea neîntreruptă a altor servicii de roaming.
- (35) Cu toate că prezentul regulament nu ar trebui să stabilească nicio soluție tehnică anume pentru vânzarea separată a serviciilor de roaming, ci ar trebui să pregătească terenul pentru soluția cea mai eficientă și eficientă, inclusiv pentru o soluție combinată, care urmează a fi dezvoltată de către Comisie pe baza contribuției din partea OAREC, se impune stabilirea unor criterii privind caracteristicile tehnice pe care ar trebui să le îndeplinească soluția tehnică în vederea vânzării separate a serviciilor de roaming. Aceste criterii ar trebui să includă, între altele, introducerea soluției în mod coordonat și armonizat pe tot teritoriul Uniunii și ar trebui să asigure posibilitatea consumatorilor de a alege rapid și ușor un furnizor diferit de servicii de roaming fără a-și schimba numărul de telefon. În plus, nu ar trebui împiedicate serviciile de roaming în afara Uniunii sau cele furnizate unor resortisanți ai țărilor terțe în interiorul Uniunii.
- (36) Ar trebui instituit un nivel mai ridicat de cooperare și colaborare între operatorii de rețele de telefonie mobilă pentru a asigura evoluția tehnică sănătoasă și coordonată a furnizării de servicii de roaming separate și a nu împiedica accesul la serviciile de comunicații de date în roaming furnizate direct în cadrul unei rețele vizitate. Prin urmare, ar trebui elaborate principiile de bază și metodologiile aplicabile pentru a permite adaptarea rapidă la noile condiții și la evoluțiile tehnologice. OAREC, în colaborare cu părțile interesate relevante, ar trebui să asiste Comisia în dezvoltarea elementelor tehnice pentru a permite vânzarea separată a serviciilor de roaming și pentru a nu împiedica accesul la serviciile de comunicații de date în roaming furnizate direct în cadrul unei rețele vizitate. Comisia ar trebui să mandateze un organism european de standardizare să modifice standardele relevante necesare punerii în aplicare armonizate a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, dacă acest lucru se dovedește necesar.
- (37) În vederea asigurării unor condiții uniforme pentru punerea în aplicare a dispozițiilor prezentului regulament, ar trebui conferite competențe de executare Comisiei cu privire la normele detaliate referitoare la obligațiile de informare ale furnizorilor naționali și la o soluție tehnică pentru vânzarea separată a serviciilor de

roaming. Respectivul competențe ar trebui exercitate în conformitate cu Regulamentul (UE) nr. 182/2011 al Parlamentului European și al Consiliului din 16 februarie 2011 de stabilire a normelor și principiilor generale privind mecanismele de control de către statele membre al exercitării competențelor de executare de către Comisie⁽¹⁾.

(38) OAREC ar trebui să poată oferi, ținând cont de prezentul regulament și de actele de punere în aplicare adoptate în temeiul acestuia, consultanță tehnică specifică, din proprie inițiativă, cu privire la vânzarea separată a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate sau la alte chestiuni vizate de prezentul regulament.

(39) Se consideră că, pentru a putea fi pe deplin funcțională, vânzarea separată de servicii de roaming cu amănuntul reglementate trebuie combinată cu obligativitatea privind acordarea de acces cu ridicata în scopul furnizării de servicii de roaming pentru a facilita intrarea pe piață a operatorilor noi sau a celor existenți, inclusiv a furnizorilor de servicii de roaming transfrontaliere. Această soluție ar permite evitarea discrepanțelor între statele membre, asigurând o abordare normativă coerentă și contribuind astfel la dezvoltarea pieței interne. Cu toate acestea, punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate implică o perioadă rezonabilă de care operatorii vor avea nevoie pentru a se adapta nivelului tehnic și, prin urmare, măsurile structurale vor duce la realizarea unei veritabile piețe interne cu un grad de concurență suficient abia după un anumit timp. De aceea ar trebui menținute temporar și la un nivel corespunzător tarife cu ridicata maxime pentru serviciile de voce, SMS și de comunicații de date în roaming și plafoanele tarifare de salvagardare pentru aceleași servicii furnizate cu amănuntul pentru a se asigura păstrarea de către consumatori a beneficiilor existente pe parcursul perioadei de tranziție necesare implementării acestor măsuri structurale.

(40) În ceea ce privește continuarea reglementării temporare a prețurilor, trebuie impuse obligații reglementare atât la nivelul prețului cu amănuntul, cât și la nivelul prețului cu ridicata pentru a proteja interesele clienților serviciilor de roaming, experiența anterioară arătând că reducerile prețurilor cu ridicata pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii pot să nu se reflecte în prețuri cu amănuntul mai scăzute ale roamingului, din cauza absenței măsurilor de stimulare în acest sens. Pe de altă parte, luarea unor măsuri menite să reducă nivelul prețurilor cu amănuntul fără abordarea problemei nivelului costurilor cu ridicata legate de furnizarea acestor servicii riscă să perturbe buna funcționare a pieței interne a serviciilor de roaming și nu ar permite un grad mai mare de concurență.

(41) Înainte de atingerea unui grad suficient de concurență pe piața internă a serviciilor de roaming care ar conduce la

reduceri ale costului cu ridicata, care, la rândul lor, ar putea ajunge la consumatori, prin implementarea măsurilor structurale, abordarea cea mai eficientă și proporționată pentru reglementarea nivelului prețurilor pentru efectuarea și primirea de apeluri în roaming în interiorul Uniunii constă în fixarea, la nivelul Uniunii, a unui nivel maxim al tarifului cu ridicata mediu pe minut și în limitarea tarifelor cu amănuntul, prin intermediul eurotarifului introdus prin Regulamentul (CE) nr. 717/2007, la care a fost adăugat eurotariful SMS prevăzut de Regulamentul (CE) nr. 544/2009⁽²⁾ și la care ar trebui să se adauge eurotariful pentru date prevăzut de prezentul regulament. Tariful mediu cu ridicata ar trebui să se aplice oricărei perechi de operatori din Uniune, pe o perioadă specificată.

(42) Eurotarifele de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date ar trebui stabilite la un nivel de salvagardare care să asigure furnizorilor de servicii de roaming o marjă suficientă și care să încurajeze ofertele de servicii de roaming competitive, la tarife mai scăzute, garantând totodată nu numai păstrarea, ci chiar suplimentarea beneficiilor consumatorilor pe parcursul perioadei de tranziție necesare implementării măsurilor structurale. Pe parcursul perioadei respective, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să supună atenției clienților informații despre eurotarife și să le ofere tuturor clienților serviciilor lor de roaming, în mod activ, gratuit, clar și transparent.

(43) Eurotarifele de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date care sunt oferite clienților serviciilor de roaming ar trebui să reflecte o marjă rezonabilă peste costul cu ridicata de furnizare a serviciului de roaming, lăsând totodată furnizorilor de servicii de roaming libertatea de a intra în concurență prin oferte diferențiate și prin adaptarea structurilor tarifare la condițiile pieței și la preferințele consumatorilor. Plafoanele tarifare de salvagardare ar trebui fixate la niveluri care să nu denatureze beneficiile competitive ale măsurilor structurale și pot fi eliminate atunci când măsurile structurale încep să aducă beneficii concrete clienților. Această abordare normativă nu ar trebui aplicată părții din tarif care este percepută pentru furnizarea serviciilor cu valoare adăugată, ci numai tarifelor pentru conectarea la astfel de servicii.

(44) Această abordare normativă ar trebui să fie ușor de pus în aplicare și de controlat, astfel încât să reducă la minim sarcina administrativă atât pentru operatorii și furnizorii de servicii de roaming afectați de cerințele acesteia, cât și pentru autoritățile naționale de reglementare responsabile cu monitorizarea și punerea sa în aplicare. Ea ar trebui să

⁽¹⁾ JO L 55, 28.2.2011, p. 13.

⁽²⁾ Regulamentul (CE) nr. 544/2009 al Parlamentului European și al Consiliului din 18 iunie 2009 de modificare a Regulamentului (CE) nr. 717/2007 privind roamingul în rețelele publice de telefonie mobilă în interiorul Comunității și a Directivei 2002/21/CE privind un cadru de reglementare comun pentru rețelele și serviciile de comunicații electronice (JO L 167, 29.6.2009, p. 12).

fie, de asemenea, transparentă și ușor de înțeles pentru toți clienții serviciilor de telefonie mobilă din întreaga Uniune. Ar trebui totodată să ofere siguranță și previzibilitate operatorilor care furnizează servicii de roaming cu ridicata și cu amănuntul. Nivelul maxim, exprimat în termeni monetari, al tarifelor pe minut cu ridicata și cu amănuntul ar trebui prin urmare să fie specificat în prezentul regulament.

- (45) Nivelul maxim al tarifului cu ridicata mediu pe minut astfel specificat ar trebui să ia în considerare diferitele elemente implicate în efectuarea unui apel în roaming pe teritoriul Uniunii, în special costul inițierii și terminării unui apel în rețelele de telefonie mobilă, inclusiv costurile fixe, semnalizarea și tranzitul. Cel mai adecvat etalon pentru inițierea și terminarea unui apel este tariful mediu de terminare a apelului pentru operatorii de rețele de telefonie mobilă din Uniune, bazat pe informațiile oferite de autoritățile naționale de reglementare și publicate de Comisie. Nivelurile maxime ale tarifelor medii pe minut stabilite în prezentul regulament ar trebui astfel determinate luând în considerare tariful mediu de terminare a apelului, care oferă un etalon pentru costurile implicate. Nivelul maxim al tarifului mediu pe minut cu ridicata ar trebui să fie redus anual, pentru a lua în considerare reducerile tarifelor de terminare a apelurilor impuse periodic de autoritățile naționale de reglementare.
- (46) Eurotariful de tranziție pentru apeluri vocale aplicabil pentru serviciile cu amănuntul ar trebui să ofere clienților serviciilor de roaming garanția că nu li se va percepe un preț excesiv pentru efectuarea sau primirea unui apel în roaming reglementat, lăsând totodată furnizorului de servicii de roaming o marjă suficientă pentru diferențierea produselor pe care le oferă clienților.
- (47) În cursul perioadei de tranziție în care se aplică plafoanele de salvagardare, toți clienții ar trebui să fie informați și să aibă posibilitatea de a alege, fără costuri suplimentare sau condiții prealabile, un tarif de roaming simplu care nu va depăși tarifele maxime. O marjă rezonabilă între costurile cu ridicata și prețurile cu amănuntul ar trebui să garanteze faptul că furnizorii de servicii de roaming își acoperă toate costurile specifice de roaming pentru serviciile cu amănuntul, inclusiv ponderi adecvate din costurile de comercializare și subvențiile acordate pentru achiziționarea telefoanelor mobile și să le permită o marjă adecvată, în vederea obținerii unui profit rezonabil. Eurotarifele de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date reprezintă un mijloc adecvat pentru a asigura atât protecția consumatorilor, cât și flexibilitatea furnizorilor de servicii de roaming. La fel ca în cazul plafoanelor pentru tarifele cu ridicata, plafoanele pentru eurotarifele pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date ar trebui reduse anual.

- (48) În cursul perioadei de tranziție în care se aplică plafoanele de salvagardare, noii clienți ai serviciilor de roaming ar trebui să fie informați pe deplin într-un mod clar și inteligibil în privința gamei de tarife existente pentru serviciile de roaming din interiorul Uniunii, inclusiv cu privire la tarifele care sunt stabilite în conformitate cu eurotariful de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date. Clienților actuali ai serviciilor de roaming ar trebui să li se ofere posibilitatea de a alege un nou tarif în conformitate cu eurotarifele de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date sau orice alte tarife de roaming, într-o anumit interval de timp. În cazul clienților actuali ai serviciilor de roaming care, în acest interval de timp, nu au ales niciun tarif, este indicat să se facă o distincție între cei care au optat deja pentru un tarif sau pachet de roaming specific înainte de intrarea în vigoare a prezentului regulament și cei care nu au ales un astfel de tarif. Aceștia din urmă ar trebui să li se acorde în mod automat un tarif în conformitate cu prezentul regulament. Clienții serviciilor de roaming care beneficiază deja de tarife sau pachete de roaming specifice, care le satisfac nevoile individuale și pe care le-au ales pe baza acestor nevoi, ar trebui să rămână la tariful sau pachetul ales anterior, dacă, după ce li s-au reamintit condițiile de tarificare și eurotarifele aplicabile, aceștia fac cunoscută furnizorului lor de servicii de roaming alegerea lor de a păstra respectivele tarife. Astfel de tarife sau pachete de roaming specifice ar putea include, de exemplu, tarife de roaming fixe, tarife nedestinate publicului larg, tarife cu taxe de roaming fixe suplimentare, tarife pe minut mai mici decât eurotarifele maxime pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date sau tarife care includ taxe pentru stabilirea apelului.
- (49) Întrucât prezentul regulament ar trebui să reprezinte o măsură specifică în sensul articolului 1 alineatul (5) din directiva-cadru și întrucât prezentul regulament poate impune furnizorilor de servicii de roaming la nivelul Uniunii să aducă modificări tarifelor lor de roaming cu amănuntul pentru a se conforma cerințelor prezentului regulament, astfel de modificări nu ar trebui să determine, în legile naționale de transpunere a cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002, dreptul clienților serviciilor de telefonie mobilă de a renunța la contractele lor.
- (50) Prezentul regulament nu ar trebui să aducă atingere ofertelor inovatoare făcute consumatorilor, care sunt mai avantajoase decât eurotarifele de tranziție pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date definite în prezentul regulament, ci ar trebui mai degrabă să încurajeze prezentarea de oferte inovatoare, la tarife scăzute, clienților serviciilor de roaming, în special ca reacție la presiunea concurențială suplimentară generată de dispozițiile structurale ale prezentului regulament. Prezentul regulament nu impune reintroducerea tarifelor de roaming în cazurile în care acestea au fost deja eliminate, și nici majorarea tarifelor de roaming existente până la nivelul plafoanelor de salvagardare din perioada de tranziție prevăzute în prezentul regulament.

- (51) Atunci când tarifele maxime nu sunt exprimate în euro, plafoanele aplicabile prevăzute inițial și valorile revizuite ale plafoanelor respective ar trebui stabilite în moneda relevantă prin aplicarea cursurilor de schimb de referință publicate în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* la data specificată în prezentul regulament. Atunci când acestea nu sunt publicate la data specificată, cursurile de schimb de referință aplicabile ar trebui să fie cele menționate în primul *Jurnal Oficial al Uniunii Europene*, publicat după data respectivă, care conține astfel de cursuri de schimb de referință. Pentru a proteja consumatorii împotriva creșterii prețurilor cu amănuntul ale serviciilor de roaming reglementate (apeluri în roaming reglementat, mesaje SMS în roaming reglementat sau servicii de comunicații de date în roaming reglementat) ca urmare a fluctuațiilor cursului de schimb de referință pentru alte monede decât moneda euro, un stat membru a cărui monedă nu este moneda euro ar trebui să utilizeze o medie a mai multor cursuri de schimb de referință dintr-o perioadă pentru a determina tarifele cu amănuntul maxime în moneda sa.
- (52) Practica anumitor operatori de a factura furnizarea cu ridicata a apelurilor în roaming pe baza unor durate minime de taxare de până la 60 de secunde, și nu la secundă, astfel cum se procedează în mod normal în cazul altor tarife de interconectare cu ridicata, conduce la o denaturare a concurenței dintre operatorii respectivi și operatorii care aplică metode diferite de facturare, compromițând în același timp aplicarea coerentă a tarifulor cu ridicata maxime introduse prin prezentul regulament. Mai mult, acest lucru reprezintă un cost suplimentar care, prin creșterea costurilor cu ridicata, are consecințe negative în ceea ce privește tariful cu amănuntul a serviciilor de voce în roaming. Prin urmare, ar trebui ca operatorii rețelelor de telefonie mobilă să aibă obligația de a factura la secundă furnizarea cu ridicata a apelurilor în roaming reglementate.
- (53) ERG, predecesorul OAREC, a estimat că practica operatorilor de servicii de comunicații mobile de a utiliza intervale de tarificare mai mari de o secundă la facturarea serviciilor de roaming cu amănuntul adaugă la valoarea unei facturi tipice cu eurotarif pentru apeluri vocale, 24 % pentru apelurile efectuate și 19 % pentru cele primite. ERG a mai afirmat că aceste creșteri reprezintă o formă de tarificare ascunsă, întrucât aceste practici nu sunt cunoscute de cei mai mulți clienți. Din acest motiv, ERG a recomandat luarea de măsuri urgente pentru a aborda practicile diferite de facturare cu amănuntul aplicate eurotarifului pentru apeluri vocale.
- (54) Deși prin introducerea eurotarifului în interiorul Uniunii, Regulamentul (CE) nr. 717/2007 a stabilit o abordare comună menită să garanteze că utilizatorii serviciului de roaming nu sunt facturați în mod excesiv pentru apelurile în roaming reglementate, practicile diferite de facturare la unitate utilizate de operatorii de servicii de comunicații mobile pun în pericol aplicarea coerentă a acestuia. Aceasta înseamnă și că, în ciuda caracterului transfrontalier al serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii, există abordări divergente în ceea ce privește facturarea apelurilor în roaming reglementate, care denaturează condițiile concurențiale de pe piața internă.
- (55) Prin urmare, la nivelul serviciilor cu amănuntul, ar trebui introdus un set comun de norme privind facturarea la unitate în cazul facturilor care aplică eurotariful pentru apeluri vocale, în vederea consolidării în continuare a pieței interne și a asigurării în întreaga Uniune a aceluiași nivel ridicat de protecție a consumatorilor serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii.
- (56) În aceste condiții, ar trebui să li se impună furnizorilor cu amănuntul de apeluri în roaming reglementate să-și factureze clienții la secundă pentru apelurile cărora li se aplică eurotariful pentru apeluri vocale, având doar posibilitatea de a aplica o durată inițială minimă de taxare de cel mult 30 de secunde pentru apelurile efectuate. Acest lucru le va permite furnizorilor de servicii de roaming să acopere orice costuri rezonabile de inițiere a apelurilor și să concureze mai flexibil, oferind durate de taxare minime mai scurte. În cazul apelurilor cu eurotarif pentru apeluri vocale primite, nu se justifică nicio durată inițială minimă de taxare, deoarece costul cu ridicata subiacent se aplică la secundă, iar costurile specifice de stabilire a apelurilor sunt deja acoperite de tarifele aplicate pentru terminarea apelurilor.
- (57) Nu ar trebui să li se perceapă clienților tarife pentru primirea mesajelor vocale într-o rețea vizitată, deoarece clienții nu pot controla durata acestor mesaje. Acest lucru nu ar trebui să aducă atingere altor tarife aplicabile pentru mesajele vocale, de exemplu tariful pentru ascultarea mesajelor respective.
- (58) Clienții care locuiesc în regiunile de frontieră nu ar trebui să primească facturi exagerat de ridicate din cauza roamingului accidental. În consecință, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să adopte măsuri rezonabile de protecție a clienților împotriva percepției de tarife de roaming atunci când aceștia se află pe teritoriul statului lor membru. Printre acestea ar trebui să se numere măsuri de informare adecvate, pentru a permite clienților să împiedice direct asemenea situații de roaming accidental. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să fie conștiente de situațiile în care se află clienții care se confruntă cu probleme de achitare a unor tarife de roaming cât timp se află încă în statul lor membru și ar trebui să adopte măsuri adecvate de atenuare a problemelor respective.
- (59) În ceea ce privește serviciile de SMS în roaming, ca și în cazul apelurilor vocale în roaming, există riscul ca impunerea de obligații numai în privința prețurilor cu ridicata să nu determine scăderea automată a tarifelor pentru clienții cu amănuntul. Pe de altă parte, există posibilitatea ca orice măsură menită să reducă nivelul prețurilor cu amănuntul fără a influența nivelul costurilor cu ridicata legate de furnizarea acestor servicii să afecteze poziția anumitor furnizori de servicii de roaming, mai ales a furnizorilor de servicii de roaming mai mici, prin creșterea riscului de scădere a marjelor.

- (60) Mai mult, dată fiind structura specială a pieței serviciilor de roaming și natura sa transfrontalieră, cadrul de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002 nu a oferit autorităților naționale de reglementare instrumente potrivite pentru a aborda în mod eficace problemele concurențiale subiacente nivelului ridicat al prețurilor cu ridicata și cu amănuntul pentru serviciile de SMS în roaming reglementate. Acest lucru nu garantează funcționarea fără probleme a pieței interne și ar trebui remediat.
- (61) Prin urmare, este necesar să se impună obligații reglementare cu privire la serviciile de SMS în roaming reglementate, atât la nivelul serviciilor cu ridicata, pentru a se stabili un raport mai rezonabil între tarifele cu ridicata și costurile subiacente de furnizare, cât și la nivelul serviciilor cu amănuntul pe o perioadă de tranziție, pentru a proteja interesele clienților serviciilor de roaming până când măsurile structurale încep să producă efecte.
- (62) Înainte de atingerea unui grad suficient de concurență pe piața serviciilor de roaming prin implementarea măsurilor structurale, abordarea cea mai eficace și proporționată pentru reglementarea nivelului prețurilor cu ridicata aplicabile serviciilor de SMS în roaming reglementate constă în fixarea la nivelul Uniunii a unui tarif mediu maxim pentru fiecare SMS trimis dintr-o rețea vizitată. Tariful mediu cu ridicata ar trebui să se aplice oricărei perechi de operatori din Uniune, pe o perioadă specificată.
- (63) Tariful cu ridicata maxim pentru serviciile de SMS în roaming reglementate ar trebui să includă toate costurile suportate de furnizorul serviciului cu ridicata, inclusiv, printre altele, costul inițierii, al tranzitului, precum și costul nerecuperat al terminării mesajului SMS în roaming în rețeaua vizitată. Prin urmare, ar trebui să li se interzică furnizorilor cu ridicata de servicii de SMS în roaming reglementate să introducă un tarif separat pentru terminarea mesajelor SMS în propria rețea, pentru a se asigura aplicarea coerentă a normelor prevăzute de prezentul regulament.
- (64) Pentru a garanta că tarifele maxime pentru furnizarea cu ridicata a serviciilor de SMS în roaming se apropie de niveluri care reflectă costurile subiacente aferente furnizării serviciilor respective și că se poate dezvolta concurența la nivelul serviciilor cu amănuntul, tarifele cu ridicata maxime pentru serviciile de SMS reglementate ar trebui să facă obiectul unei reduceri ulterioare.
- (65) În Regulamentul (CE) nr. 544/2009 s-a considerat că, în absența elementelor structurale care să genereze concurență pe piața serviciilor de roaming, cea mai eficace și proporționată abordare în privința reglementării prețurilor pentru SMS în roaming pe teritoriul Uniunii la nivelul serviciilor cu amănuntul este introducerea obligației operatorilor de servicii de comunicații mobile de a le oferi clienților serviciilor de roaming un eurotarif SMS care să nu depășească un anumit tarif maxim specificat.
- (66) Până la momentul în care măsurile structurale încep să producă efecte, eurotariful SMS de tranziție ar trebui menținut la un nivel de salvgardare care să garanteze furnizorilor de servicii de roaming o marjă suficientă, reflectând în același timp în mod mai rezonabil costurile subiacente ale furnizării, și care să garanteze totodată păstrarea de către consumatori a beneficiilor existente.
- (67) Eurotariful SMS de tranziție care poate fi oferit clienților serviciilor de roaming ar trebui, prin urmare, să reflecte o marjă rezonabilă peste costurile aferente furnizării serviciului de SMS în roaming reglementat, lăsând totodată furnizorilor de servicii de roaming libertatea de a concura prin oferte diferențiate și prin adaptarea structurilor tarifare la condițiile pieței și la preferințele consumatorilor. Plafonul tarifar de salvgardare ar trebui fixat la un nivel care să nu denatureze beneficiile competitive ale măsurilor structurale și poate fi eliminat atunci când măsurile structurale încep să producă efecte. Această abordare normativă nu ar trebui aplicată serviciilor de SMS cu valoare adăugată.
- (68) Clienții serviciului de roaming nu ar trebui să aibă obligația de a plăti tarife suplimentare pentru primirea mesajelor SMS sau vocale reglementate atunci când utilizează serviciul de roaming într-o rețea vizitată, deoarece aceste costuri de terminare sunt deja compensate de tariful cu amănuntul perceput pentru trimiterea mesajelor SMS sau vocale în roaming.
- (69) Eurotariful SMS ar trebui să se aplice automat oricărui client, nou sau existent, al serviciului de roaming, care nu a ales sau nu alege în mod deliberat un tarif special pentru SMS în roaming sau un pachet de servicii de roaming care include servicii de SMS în roaming reglementate.
- (70) Un mesaj SMS este un mesaj text transmis prin serviciul de mesaje scurte și care este în mod clar diferit de alte mesaje, cum ar fi MMS sau mesajele e-mail. Pentru a garanta eficacitatea prezentului regulament precum și atingerea integrală a obiectivelor propuse, ar trebui să se interzică orice modificări ale parametrilor tehnici ai unui mesaj SMS în roaming care l-ar diferenția de un mesaj SMS național.
- (71) Datele culese de autoritățile naționale de reglementare arată că persistă niveluri ridicate ale tarifelor cu ridicata medii pentru serviciile de comunicații de date în roaming aplicate de operatorii rețelei vizitate furnizorilor de servicii de roaming ai clienților serviciilor de roaming. În pofida faptului că aceste tarife cu ridicata par să urmeze o tendință de scădere, ele continuă să rămână foarte ridicate în raport cu costul subiacent.
- (72) Existența în continuare a unor tarife cu ridicata mari pentru serviciile de comunicații de date în roaming poate fi pusă în primul rând pe seama prețurilor cu ridicata mari percepute de operatorii altor rețele decât cele preferate. Aceste tarife sunt determinate de constrângerile legate de orientarea traficului care nu îi stimulează pe operatori să reducă unilateral prețurile standard cu ridicata, deoarece traficul este asigurat indiferent de prețul aplicat. Această situație are ca rezultat o mare variație a costurilor cu ridicata. În anumite cazuri,

tarifele pentru serviciile de comunicații de date în roaming aplicabile altor rețele decât cele preferate sunt de șase ori mai mari decât cele aplicate rețelei preferate. Aceste tarife cu ridicata excesiv de mari pentru serviciile de comunicații de date în roaming determină denaturări considerabile ale condițiilor concurențiale între operatorii de servicii de comunicații mobile în Uniune, fapt care subminează buna funcționare a pieței interne. De asemenea, acestea afectează capacitatea furnizorilor de servicii de roaming de a anticipa costurile cu ridicata și, prin urmare, de a pune la dispoziția clienților pachete tarifare cu amănuntul transparente și competitive. Având în vedere capacitatea limitată a autorităților naționale de reglementare de a soluționa eficient aceste probleme la nivel național, se impune aplicarea unui tarif cu ridicata maxim pentru serviciile de comunicații de date în roaming. Prin urmare, este necesar să se impună obligații cu privire la serviciile reglementate de comunicații de date în roaming, atât la nivelul serviciilor cu ridicata, pentru a se stabili un raport mai rezonabil între tarifele cu ridicata și costurile subiacente de furnizare, cât și la nivelul serviciilor cu amănuntul, pentru a proteja interesele clienților serviciilor de roaming.

- (73) Furnizorii de servicii de roaming pot să perceapă taxe clienților pentru un serviciu reglementat de comunicații de date în roaming numai dacă și numai atunci când clientul serviciului de roaming acceptă furnizarea serviciului respectiv.
- (74) Domeniul de aplicare a prezentului regulament ar trebui să includă furnizarea cu amănuntul de servicii de comunicații de date în roaming pe teritoriul Uniunii. Caracteristicile speciale pe care le prezintă piețele serviciilor de roaming, care au justificat adoptarea Regulamentului (CE) nr. 717/2007 și impunerea de obligații operatorilor de servicii de comunicații mobile în ceea ce privește furnizarea apelurilor vocale și a mesajelor SMS în roaming pe teritoriul Uniunii, se aplică în egală măsură și în ceea ce privește furnizarea cu amănuntul a serviciilor de comunicații de date în roaming pe teritoriul Uniunii. Ca și serviciile de voce și de SMS în roaming, serviciile de comunicații de date în roaming nu sunt achiziționate independent la nivel național, ci constituie doar o parte a unui pachet mai larg de servicii cu amănuntul, achiziționate de clienți de la furnizorul de servicii de roaming, fapt care limitează concurența. În același mod, dată fiind natura transfrontalieră a serviciilor, autoritățile de reglementare naționale responsabile pentru protejarea și promovarea intereselor clienților serviciilor de comunicații mobile care domiciliază pe teritoriul lor nu sunt în măsură să controleze modul în care acționează operatorii rețelei vizitate, situată în alte state membre.
- (75) În mod similar cazului măsurilor de reglementare deja instituite pentru serviciile de voce și SMS, abordarea cea mai eficientă și proporțională pentru reglementarea nivelului prețurilor pentru serviciile cu amănuntul de comunicații de date în roaming pe teritoriul Uniunii, pentru o perioadă de tranziție înainte de atingerea unui grad suficient de concurență prin implementarea măsurilor structurale, constă în introducerea obligației furnizorilor de servicii de roaming de a oferi clienților serviciilor de roaming un eurotarif de tranziție pentru

date care să nu depășească un anumit tarif maxim specificat. Eurotariful pentru date ar trebui stabilit la un nivel de salvagardare care să garanteze furnizorilor de servicii de roaming o marjă suficientă și să reflecte în același timp în mod mai rezonabil costurile subiacente de furnizare cu amănuntul, asigurând totodată protecția consumatorilor până când măsurile structurale încep să producă efecte.

- (76) Eurotariful de tranziție pentru date care poate fi oferit clienților serviciilor de roaming ar trebui, prin urmare, să reflecte o marjă rezonabilă peste costurile cu ridicata aferente furnizării serviciului reglementat de comunicații de date în roaming, lăsând totodată furnizorilor de servicii de roaming libertatea de a intra în concurență prin oferte diferențiate și prin adaptarea structurilor tarifare la condițiile pieței și la preferințele consumatorilor. Acest plafon tarifar de salvagardare ar trebui fixat la un nivel care să nu denatureze beneficiile competitive ale măsurilor structurale și poate fi eliminat atunci când măsurile structurale încep să aducă beneficii concrete și durabile clienților. În mod similar abordării folosite în cazul serviciilor de voce și de SMS în roaming, având în vedere reducerile previzionate ale costurilor subiacente pentru furnizarea cu amănuntul de servicii de comunicații de date în roaming, nivelurile maxime reglementate ale eurotarifului de tranziție pentru date ar trebui să se înscrie pe o curbă de evoluție descendentă.
- (77) Eurotariful de tranziție pentru date ar trebui să se aplice automat oricărui client nou sau existent al serviciului de roaming, care nu a ales sau nu alege în mod deliberat un tarif special pentru comunicații de date în roaming sau un pachet de servicii de roaming care include servicii reglementate de comunicații de date în roaming.
- (78) Pentru a garanta consumatorilor că aceștia plătesc pentru serviciile de comunicații de date pe care le utilizează efectiv și pentru a preîntâmpina problema costurilor ascunse pe care consumatorul ar trebui să le plătească din cauza mecanismelor de tarificare aplicate de operatori, constată în cazul serviciilor de voce după introducerea Regulamentului (CE) nr. 717/2007, eurotariful de tranziție pentru date ar trebui perceput per kilobyte. Acest mod de tarificare este în concordanță cu mecanismul de tarificare care se aplică deja la nivelul furnizării cu ridicata.
- (79) Furnizorii de servicii de roaming pot oferi un pachet integral bazat pe un tarif lunar fix și echitabil la care nu se aplică tarife maxime și care poate include toate serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii.
- (80) Pentru a garanta că toți utilizatorii telefoniei vocale mobile pot beneficia de dispozițiile prezentului regulament, dispozițiile sale privind prețurile de tranziție pentru serviciile cu amănuntul ar trebui să se aplice indiferent dacă clienții serviciilor de roaming au un contract preplătit sau postplătit cu furnizorul lor de servicii de roaming și indiferent dacă furnizorul de servicii de roaming are propria sa rețea, este operator al unei rețele mobile virtuale sau este revânzător de servicii de telefonie vocală mobilă.

- (81) În cazul în care furnizorii de servicii de telefonie mobilă din cadrul Uniunii consideră că avantajele interoperabilității și ale conectivității „end-to-end” pentru clienții lor sunt periclitate de rezilierea, sau de amenințarea cu rezilierea contractelor lor de roaming cu operatorii rețelelor de telefonie mobilă din alte state membre, sau nu sunt în măsură să ofere clienților lor un serviciu în alt stat membru ca urmare a lipsei acordului cu cel puțin un furnizor de rețea cu ridicata, autoritățile naționale de reglementare ar trebui să utilizeze, dacă este cazul, competențele prevăzute la articolul 5 din directiva privind accesul pentru a asigura acces și interconectare corespunzătoare, în vederea garantării conectivității „end-to-end” și a interoperabilității serviciilor, ținând seama de obiectivele prevăzute la articolul 8 din directiva-cadru, în special crearea unei piețe interne pe deplin funcționale pentru serviciile de comunicații electronice.
- (82) Pentru a îmbunătăți transparența prețurilor cu amănuntul pentru serviciile de roaming și pentru a-i ajuta pe clienții serviciului de roaming să ia decizii cu privire la utilizarea dispozitivelor lor de comunicații mobile în străinătate, furnizorii de servicii de comunicații mobile ar trebui să furnizeze clienților care folosesc serviciile lor de roaming informații gratuite cu privire la tarifele de roaming care le sunt aplicabile atunci când utilizează servicii de roaming într-un stat membru vizitat. Având în vedere nivelul ridicat de informare din rândul anumitor categorii de clienți cu privire la tarifele de roaming, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ofere posibilitatea de a renunța cu ușurință la serviciul de mesaje automate. În plus, furnizorii ar trebui să ofere activ clienților lor, cu condiția ca aceștia să se afle pe teritoriul Uniunii, la cerere și gratuit, informații suplimentare privind tarifele serviciilor de comunicații de date pe minut, pe SMS sau pe megabyte (inclusiv TVA) pentru efectuarea sau primirea de apeluri vocale și, de asemenea, pentru trimiterea și primirea de mesaje SMS, MMS și orice alte servicii de comunicații de date în statul membru vizitat.
- (83) Transparența impune, de asemenea, furnizorilor să ofere clienților, de fiecare dată când optează pentru un abonament sau când se produce o schimbare în tarifele de roaming, informații privind tarifele de roaming, în special eurotariful pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date și toate tarifele fixe pentru pachete integrale, dacă este cazul. Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să ofere informații privind tarifele de roaming prin mijloace adecvate, cum ar fi facturi, internet, clipuri publicitare TV sau marketing direct prin corespondență. Toate informațiile și ofertele ar trebui să fie clare, inteligibile, să poată fi comparate și să fie transparente în ceea ce privește prețurile și caracteristicile serviciului. Publicitatea pentru ofertele de tarife pentru serviciile de roaming și vânzarea către clienți ar trebui să respecte pe deplin legislația în materie de protecție a consumatorului, în special Directiva 2005/29/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 mai 2005 privind practicile comerciale neloiale ale întreprinderilor de pe piața internă față de consumatori („directiva privind practicile comerciale neloiale”) ⁽¹⁾. Furnizorii de servicii de roaming ar trebui să garanteze că toți clienții care folosesc serviciile lor de roaming sunt conștienți de existența tarifelor reglementate pentru perioada în cauză și ar trebui să trimită acestor clienți o comunicare scrisă în care să se descrie în mod clar și imparțial condițiile pentru eurotarifele pentru apeluri vocale, SMS-uri și comunicații de date și dreptul de a trece sau de a renunța la acestea.
- (84) Mai mult, ar trebui să se ia măsuri pentru a îmbunătăți transparența tarifelor cu amănuntul în cazul tuturor serviciilor de comunicații de date în roaming, în special pentru a elimina problema „facturilor-șoc”, care constituie un obstacol pentru buna funcționare a pieței interne, și pentru a pune la dispoziția clienților serviciilor de roaming instrumentele de care au nevoie pentru a-și monitoriza și controla cheltuielile aferente serviciilor de comunicații de date în roaming. În același timp, nu ar trebui să existe obstacole în calea apariției unor aplicații sau tehnologii care pot să substituie serviciile de roaming sau să reprezinte o alternativă pentru acestea, cum ar fi serviciile wi-fi.
- (85) În special, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să pună gratuit la dispoziția clienților serviciilor lor de roaming informații personalizate privind tarifele aplicabile clienților respectivi pentru serviciile de comunicații de date în roaming de fiecare dată când aceștia inițiază un serviciu de comunicații de date în roaming la intrarea într-o altă țară. Aceste informații ar trebui furnizate pe dispozitivele de comunicații mobile ale acestora în cel mai adecvat mod, astfel încât să fie primite și înțelese cu ușurință și să permită să fie accesate cu ușurință din nou, ulterior.
- (86) Pentru a facilita înțelegerea de către clienți a consecințelor financiare ale folosirii serviciilor de comunicații de date în roaming și pentru a permite clienților să-și monitorizeze și să-și controleze cheltuielile, furnizorii de servicii de roaming ar trebui, atât înainte cât și după încheierea unui contract, să își informeze în mod adecvat clienții cu privire la tarifele serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming. Aceste informații ar putea include exemple referitoare la volumul aproximativ de date utilizat în cazuri precum trimiterea unui e-mail, expedierea unei imagini, navigarea pe internet și folosirea aplicațiilor mobile.
- (87) În plus, pentru a evita „facturile-șoc”, furnizorii de servicii de roaming ar trebui să definească una sau mai multe limite financiare și/sau de volum de trafic maxime pentru sumele care ar trebui plătite pentru serviciile de comunicații de date în roaming, exprimate în moneda de facturare a clientului, pe care să le ofere gratuit tuturor clienților serviciilor de roaming, trimițându-le o notificare, prin intermediul unui canal de comunicare care permite ulterior o nouă accesare, atunci când se apropie de limita respectivă. În momentul atingerii acestei limite, clientul nu ar trebui să mai primească serviciile respective sau să mai fie taxat pentru acestea, cu excepția cazului în care clientul solicită în mod expres furnizarea în continuare a serviciilor respective în conformitate cu termenii și condițiile menționate în notificare. În

⁽¹⁾ JO L 149, 11.6.2005, p. 22.

acest caz, clientul ar trebui să primească gratuit o confirmare, prin intermediul unui canal de comunicare care permite ulterior o nouă accesare. Clienților serviciilor de roaming ar trebui să li se dea posibilitatea de a opta pentru oricare dintre aceste limite financiare sau de volum de trafic maxime într-o perioadă de timp rezonabilă sau de a alege să nu se aplice vreo limită. Cu excepția cazului în care clienții decid altfel, aceștia ar trebui să fie trecuți automat pe un sistem de limitare implicit.

- (88) Aceste măsuri de asigurare a transparenței ar trebui să privească garanții minime pentru clienții serviciilor de roaming și nu ar trebui să-i oprească pe furnizorii de servicii de roaming să le ofere clienților alte facilități care să-i ajute să anticipeze și să controleze cheltuielile aferente serviciilor de comunicații de date în roaming. De exemplu, mulți furnizori de servicii de roaming propun noi oferte de tarife cu amănuntul fixe pentru roaming, care permit roamingul de date la un anumit preț într-o anumită perioadă de timp, în limita unei „utilizări rezonabile”. De asemenea, furnizorii de servicii de roaming dezvoltă sisteme care să le permită clienților serviciilor de roaming să fie informați în timp real în legătură cu sumele acumulate pe care ar trebui să le plătească pentru serviciile de comunicații de date în roaming. Pentru a asigura buna funcționare a pieței interne, aceste evoluții înregistrate pe piețele naționale ar trebui să se reflecte la nivelul normelor armonizate.
- (89) Clienții care au optat pentru un serviciu preplătit pot la rândul lor să întâmpine problema „facturilor-șoc” pentru utilizarea serviciilor de comunicații de date în roaming. Din acest motiv, limita de suspendare pentru traficul de date ar trebui să se aplice și clienților respectivi.
- (90) Există discrepanțe semnificative între tarifele de roaming reglementate aplicabile în interiorul Uniunii și tarifele de roaming suportate de consumatori când călătoresc în afara Uniunii, care sunt cu mult mai ridicate în comparație cu prețurile din interiorul Uniunii. Din cauza lipsei unei abordări coerente în ceea ce privește măsurile de transparență și de salvagardare referitoare la roamingul din afara Uniunii, consumatorii nu au încredere în drepturile lor și acest lucru îi împiedică deseori să folosească serviciile de comunicare mobilă atunci când sunt în străinătate. Informațiile transparente oferite clienților ar putea nu numai să îi ajute să decidă asupra modului de folosire a dispozitivelor de comunicații mobile în timpul călătoriilor lor în străinătate (atât în interiorul, cât și în afara Uniunii), dar le-ar putea facilita totodată alegerea furnizorului de servicii de roaming. Prin urmare, este necesar ca această problemă a lipsei de transparență și a protecției consumatorului să fie abordată și prin aplicarea anumitor măsuri de transparență și de salvagardare în ceea ce privește serviciile de roaming furnizate în afara Uniunii. Aceste măsuri ar facilita concurența și ar ameliora funcționarea pieței interne.
- (91) Dacă operatorul rețelei vizitate din țara vizitată din afara Uniunii nu permite furnizorului de servicii de roaming să

monitorizeze în timp real utilizarea rețelei sale de către clienți, furnizorul de servicii de roaming nu ar trebui să fie obligat să ofere limite financiare sau limite de volum maxime pentru a-și proteja clienții.

- (92) Autoritățile naționale de reglementare responsabile cu îndeplinirea sarcinilor prevăzute în temeiul cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002 ar trebui să dispună de competențele necesare pentru supravegherea și punerea în aplicare a obligațiilor prevăzute în prezentul regulament pe teritoriul lor. Acestea ar trebui, de asemenea, să monitorizeze evoluția tarifelor serviciilor de comunicații de date și voce aplicabile clienților serviciilor de roaming care se deplasează în interiorul Uniunii, inclusiv, dacă este cazul, costurile specifice ale apelurilor în roaming efectuate și primite în regiunile ultraperiferice ale Uniunii și necesitatea de a asigura recuperarea corespunzătoare a acestor costuri pe piața cu ridicata și de a garanta faptul că nu sunt utilizate tehnici de gestionare a traficului pentru a limita posibilitățile de alegere ale clienților. Autoritățile naționale de reglementare ar trebui să asigure punerea la dispoziția părților interesate de informații actualizate privind punerea în aplicare a prezentului regulament și să publice rezultatele acestei monitorizări o dată la șase luni. Informațiile ar trebui furnizate separat pentru întreprinderi, pentru clienții care au ales un serviciu de telefonie mobilă preplătit și pentru cei care au ales un serviciu de telefonie mobilă postplătit.
- (93) Roamingul național în regiunile ultraperiferice ale Uniunii unde licențele de telefonie mobilă sunt diferite de cele emise pe restul teritoriului național ar putea să beneficieze de reduceri de tarife echivalente celor practicate pe piața internă a serviciilor de roaming. Aplicarea prezentului regulament nu ar trebui să conducă la un tratament mai puțin favorabil, din punct de vedere al tarifării, pentru clienții care utilizează servicii de roaming național decât pentru clienții care utilizează servicii de roaming pe teritoriul Uniunii. În acest sens, autoritățile naționale pot adopta măsuri suplimentare în conformitate cu legislația Uniunii.
- (94) Atunci când stabilesc norme privind sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prezentului regulament, statele membre ar trebui, printre altele, să țină seama de posibilitatea ca furnizorii de servicii de roaming să își despăgubească clienții pentru orice întârziere sau impediment în mutarea la un furnizor alternativ de servicii de roaming, în conformitate cu legislația lor națională.
- (95) Deoarece obiectivele prezentului regulament, și anume instituirea unei abordări comune care să garanteze că utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile care călătoresc în interiorul Uniunii nu plătesc prețuri excesiv de mari pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii, obținându-se astfel un nivel ridicat de protecție a consumatorilor prin stimularea concurenței între furnizorii de servicii de roaming, nu pot fi realizate în

mod satisfăcător de către statele membre într-o manieră sigură, armonizată și în timp util și, prin urmare, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum este prevăzut la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este enunțat la articolul menționat, prezentul regulament nu depășește ceea ce este necesar pentru atingerea obiectivelor respective.

- (96) Obligațiile de reglementare privind tarifele cu ridicata pentru serviciile de voce, SMS și comunicații de date în roaming ar trebui menținute până când măsurile structurale încep să producă efecte și până se atinge un grad suficient de concurență pe piețele cu ridicata. În plus, tendințele curente ale pieței arată că serviciile de comunicații de date vor deveni treptat segmentul cel mai important al serviciilor mobile, iar serviciile de comunicații de date în roaming cu ridicata înregistrează în prezent cel mai ridicat nivel de dinamism, cu prețuri considerabil sub tarifele reglementate actuale.
- (97) Plafoanele tarifare de salvagardare pentru serviciile cu amănuntul ar trebui fixate la niveluri suficient de ridicate pentru a nu denatura beneficiile concurențiale potențiale ale măsurilor structurale și pot fi eliminate complet atunci când măsurile structurale încep să producă efecte și permit dezvoltarea unei piețe interne veritabile. Prin urmare, plafoanele tarifare de salvagardare pentru serviciile cu amănuntul ar trebui să urmeze o curbă de evoluție descendentă, până la eliminare completă.
- (98) Comisia ar trebui să evalueze eficacitatea prezentului regulament în lumina obiectivelor sale și a contribuției pe care o aduce la punerea în aplicare a cadrului de reglementare a comunicațiilor electronice din 2002 și la funcționarea armonioasă a pieței interne. În acest context, Comisia ar trebui să țină seama de impactul asupra poziției concurențiale a furnizorilor de servicii de comunicații mobile de diverse mărimi și din diverse părți ale Uniunii, de noutățile, tendințele și transparența privind tarifele cu ridicata și cu amănuntul, de raportul acestora cu costurile efective, de măsura în care ipotezele formulate în evaluarea de impact care a însoțit prezentul regulament au fost confirmate, de costurile pentru conformare, precum și de impactul asupra investițiilor. De asemenea, Comisia ar trebui, ținând seama de evoluțiile în domeniul tehnologiei, să analizeze disponibilitatea și calitatea serviciilor care reprezintă o alternativă la serviciile de roaming (cum ar fi accesul prin intermediul wi-fi).
- (99) Obligațiile de reglementare privind tarifele cu ridicata și cu amănuntul pentru serviciile de voce, SMS și comunicații de date în roaming ar trebui menținute în vederea protejării consumatorilor atâta timp cât concurența la nivelul tarifelor cu amănuntul sau cu ridicata nu este pe deplin dezvoltată. În acest scop, Comisia ar trebui, până la 30 iunie 2016, să evalueze dacă obiectivele prezentului regulament au fost îndeplinite, inclusiv dacă măsurile structurale au fost puse în aplicare pe deplin și dacă concurența este suficient dezvoltată pe piața internă a serviciilor de roaming. În cazul în care Comisia concluzionează că concurența nu s-a dezvoltat suficient, aceasta

ar trebui să adreseze propuneri corespunzătoare Parlamentului European și Consiliului în vederea asigurării unei protecții adecvate a consumatorilor începând cu 2017.

- (100) După evaluarea menționată anterior și pentru a asigura monitorizarea continuă a serviciilor de roaming pe teritoriul Uniunii, Comisia ar trebui să pregătească, la fiecare doi ani, un raport către Parlamentul European și Consiliu, care să includă un rezumat general al celor mai recente tendințe referitoare la serviciile de roaming și o evaluare intermediară referitoare la progresele înregistrate în sensul îndeplinirii obiectivelor prezentului regulament și la posibilele opțiuni alternative pentru atingerea acestor obiective,

ADOPTĂ PREZENTUL REGULAMENT:

Articolul 1

Obiectul și domeniul de aplicare

- (1) Prezentul regulament introduce o abordare comună, pentru a garanta că utilizatorii rețelelor publice de comunicații mobile care călătoresc în interiorul Uniunii nu plătesc prețuri excesiv de mari pentru serviciile de roaming pe teritoriul Uniunii, comparativ cu prețurile naționale competitive, atunci când efectuează și când primesc apeluri, când trimit și primesc mesaje SMS și când utilizează servicii de comunicații de date cu comutare de pachete, contribuind astfel la funcționarea armonioasă a pieței interne, totodată asigurându-se un nivel ridicat de protecție a consumatorilor, încurajând concurența și transparența de pe piață și oferind atât măsuri de stimulare a inovării, cât și posibilitatea consumatorilor de a alege.

Acesta stabilește norme pentru a permite vânzarea serviciilor de roaming reglementate în mod separat față de serviciile de comunicații mobile naționale, precum și condițiile pentru accesul cu ridicata la rețelele publice de comunicații mobile în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate. Regulamentul prevede, de asemenea, norme tranzitorii privind tarifele care pot fi percepute de către furnizorii de servicii de roaming în vederea furnizării de servicii de roaming reglementate pentru apelurile vocale și mesajele SMS inițiate și terminate în interiorul Uniunii, precum și pentru serviciile de comunicații de date cu comutare de pachete utilizate de clienții serviciului de roaming atunci când folosesc acest serviciu într-o rețea de comunicații mobile din alt stat membru. Acesta se aplică atât în cazul tarifelor cu ridicata percepute de către operatorii de rețele, cât și pentru tarifele cu amănuntul percepute de către furnizorii de servicii de roaming.

- (2) Vânzarea serviciilor de roaming reglementate în mod separat față de serviciile de comunicații mobile naționale reprezintă o măsură intermediară necesară pentru sporirea concurenței și scăderea tarifelor serviciilor de roaming pentru clienți în vederea realizării unei piețe interne a serviciilor de comunicații mobile în care, în cele din urmă, să nu existe nicio diferențiere între tarifele naționale și cele de roaming.

- (3) Prezentul regulament stabilește, de asemenea, norme care urmăresc creșterea transparenței prețurilor și o mai bună furnizare a informațiilor cu privire la tarife către utilizatorii serviciilor de roaming.

- (4) Prezentul regulament reprezintă o măsură specifică în sensul articolului 1 alineatul (5) al directivei-cadru.

(5) Tarifele maxime prevăzute în prezentul regulament sunt exprimate în euro.

(6) În cazul în care tarifele maxime prevăzute la articolele 7, 9 și 12 sunt exprimate în alte monede decât moneda euro, plafoanele inițiale în temeiul articolelor respective se stabilesc în monedele respective prin aplicarea cursurilor de schimb de referință publicate la 1 mai 2012 de Banca Centrală Europeană în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

În scopul stabilirii plafoanelor ulterioare prevăzute la articolul 7 alineatul (2), la articolul 9 alineatul (1) și la articolul 12 alineatul (1), valorile revizuite sunt determinate prin aplicarea cursurilor de schimb de referință publicate la data de 1 mai a anului calendaristic relevant. În ceea ce privește tarifele maxime reglementate de articolul 7 alineatul (2), articolul 9 alineatul (1) și articolul 12 alineatul (1), plafoanele acestora, exprimate în alte monede decât moneda euro, se revizuiesc anual din 2015. Plafoanele revizuite anual în acele monede se aplică de la 1 iulie, utilizându-se cursurile de schimb de referință publicate la data de 1 mai a aceluiași an.

(7) În cazul în care tarifele maxime reglementate de articolele 8, 10 și 13, sunt exprimate în alte monede decât moneda euro, plafoanele inițiale în temeiul articolelor respective sunt stabilite în acele monede prin aplicarea mediei cursurilor de schimb de referință publicate la 1 martie, 1 aprilie și 1 mai 2012 de Banca Centrală Europeană în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

În scopul stabilirii plafoanelor ulterioare prevăzute la articolul 8 alineatul (2) la articolul 10 alineatul (2) și la articolul 13 alineatul (2), valorile revizuite sunt determinate prin aplicarea mediei cursurilor de schimb de referință publicate la datele de 1 martie, 1 aprilie și 1 mai ale anului calendaristic relevant. În ceea ce privește tarifele maxime reglementate de articolul 8 alineatul (2), articolul 10 alineatul (2) și articolul 13 alineatul (2), plafoanele acestora, exprimate în alte monede decât moneda euro, se revizuiesc anual din 2015. Plafoanele revizuite anual în acele monede se aplică de la 1 iulie, utilizându-se media cursurilor de schimb de referință publicate la datele de 1 martie, 1 aprilie și 1 mai ale aceluiași an.

Articolul 2

Definiții

(1) În sensul prezentului regulament, se aplică definițiile stabilite la articolul 2 din Directiva privind accesul, la articolul 2 din directiva-cadru și la articolul 2 din Directiva privind serviciul universal.

(2) Pe lângă definițiile la care se face referire la alineatul (1), se aplică următoarele definiții:

(a) „furnizor de servicii de roaming” înseamnă o întreprindere care furnizează cu amănuntul unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming reglementate;

(b) „furnizor național” înseamnă o întreprindere care furnizează unui client al serviciilor de roaming servicii de comunicații mobile naționale;

(c) „furnizor alternativ de servicii de roaming” înseamnă un furnizor de servicii de roaming diferit de furnizorul național;

(d) „rețea din țara de origine” înseamnă o rețea publică de comunicații, situată într-un stat membru și utilizată de către furnizorul de servicii de roaming pentru a furniza cu amănuntul unui client al serviciilor de roaming servicii de roaming reglementate;

(e) „rețea vizitată” înseamnă o rețea publică terestră de comunicații mobile situată în alt stat membru decât cel în care se află furnizorul național al clientului serviciilor de roaming, care permite clientului serviciilor de roaming să efectueze sau să primească apeluri, să trimită sau să primească mesaje SMS sau să utilizeze comunicațiile de date cu comutare de pachete, pe baza unor acorduri cu operatorul rețelei din țara de origine;

(f) „roaming la nivel de Uniune” înseamnă utilizarea unui dispozitiv mobil de către clientul serviciilor de roaming în scopul efectuării sau primirii de apeluri în interiorul Uniunii, trimiterii sau primirii de mesaje SMS în interiorul Uniunii sau utilizării de comunicații de date cu comutare de pachete, atunci când acesta se află în alt stat membru decât cel în care este situată rețeaua furnizorului național, în baza unor acorduri stabilite între operatorul rețelei din țara de origine și operatorul rețelei vizitate;

(g) „client al serviciilor de roaming” înseamnă clientul unui furnizor de servicii de roaming reglementate, prin intermediul unei rețele publice terestre de comunicații mobile situate pe teritoriul Uniunii, al cărui contract sau acord cu furnizorul respectiv de servicii de roaming permite utilizarea serviciilor de roaming la nivelul Uniunii;

(h) „apel în roaming reglementat” înseamnă un apel vocal de telefonie mobilă efectuat de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii și terminat într-o rețea vizitată;

(i) „eurotarif pentru apeluri vocale” înseamnă orice tarif care nu depășește tariful maxim, în conformitate cu articolul 8, pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe pentru furnizarea de apeluri în roaming reglementate în conformitate cu articolul menționat;

(j) „mesaj SMS” înseamnă un mesaj text transmis prin serviciul de mesaje scurte, compus în principal din caractere alfabeticе și/sau numerice, care poate fi trimis între numere de telefon mobil și/sau fix alocate în conformitate cu planurile naționale de numerotație;

(k) „mesaj SMS în roaming reglementat” înseamnă un mesaj SMS trimis de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea vizitată și terminat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii, sau primit de către un client al serviciilor de roaming, care este inițiat într-o rețea publică de comunicații din interiorul Uniunii și terminat într-o rețea vizitată;

- (l) „eurotarif SMS” înseamnă orice tarif care nu depășește tariful maxim prevăzut la articolul 10, pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe pentru trimiterea de mesaje SMS în roaming reglementate, în conformitate cu respectivul articol;
- (m) „serviciu de comunicații de date în roaming reglementat” înseamnă un serviciu de roaming care permite unui client al serviciilor de roaming utilizarea de comunicații de date cu comutare de pachete prin intermediul dispozitivului său mobil în timpul conectării la o rețea vizitată. Un serviciu de comunicații de date în roaming reglementat nu include transmiterea sau primirea apelurilor sau mesajelor SMS în roaming reglementate, dar include transmiterea și primirea de mesaje MMS;
- (n) „eurotarif pentru date” înseamnă orice tarif care nu depășește tariful maxim prevăzut la articolul 13, pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe pentru furnizarea de servicii reglementate de comunicații de date în roaming, în conformitate cu respectivul articol;
- (o) „acces cu ridicata pentru servicii de roaming” înseamnă accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming sau accesul cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming;
- (p) „acces direct cu ridicata pentru servicii de roaming” înseamnă punerea la dispoziție de infrastructuri și/sau servicii de către un operator de rețea de telefonie mobilă unei alte întreprinderi, în condiții stabilite, în scopul furnizării de servicii de roaming reglementate de către întreprinderea respectivă către clienți ai serviciilor de roaming;
- (q) „acces cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming” înseamnă furnizarea cu ridicata a serviciilor de roaming de către un operator de rețea de telefonie mobilă diferit de operatorul rețelei vizitate către o altă întreprindere în scopul furnizării de către aceasta din urmă a serviciilor de roaming reglementate către clienți ai serviciilor de roaming.

Articolul 3

Acces cu ridicata pentru servicii de roaming

- (1) Operatorii de rețele de telefonie mobilă acceptă toate cererile rezonabile de acordare a accesului cu ridicata pentru servicii de roaming.
- (2) Operatorii de rețele de telefonie mobilă pot refuza cererile de acordare a accesului cu ridicata pentru servicii de roaming numai pe baza unor criterii obiective.
- (3) Accesul cu ridicata pentru servicii de roaming include accesul la toate elementele de rețea și la infrastructura aferentă, la serviciile relevante și la sistemele de software și informatice necesare furnizării serviciilor de roaming reglementate către clienți.
- (4) Normele privind tarifele cu ridicata pentru servicii de roaming reglementate prevăzute la articolele 7, 9 și 12 se aplică furnizării accesului la toate componentele accesului cu ridicata pentru servicii de roaming menționat la alineatul (3).

Fără a aduce atingere primului paragraf, în cazul accesului cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming, operatorii de rețele de telefonie mobilă pot percepe tarife echitabile și rezonabile pentru componentele care nu sunt prevăzute la alineatul (3).

(5) Operatorii de rețele de telefonie mobilă publică o ofertă de referință, luând în considerare orientările OAREC menționate la alineatul (8), și o pun la dispoziția unei întreprinderi care solicită accesul cu ridicata pentru servicii de roaming. Operatorii de rețele de telefonie mobilă oferă întreprinderii care solicită accesul un proiect de contract, în conformitate cu prezentul articol, pentru acordarea accesului cel târziu la o lună de la primirea inițială a solicitării de către operatorul de rețea de telefonie mobilă. Accesul cu ridicata pentru servicii de roaming se acordă într-un termen rezonabil care nu depășește trei luni de la încheierea contractului. Operatorii de rețele de telefonie mobilă care primesc o solicitare de acces cu ridicata la serviciile de roaming și întreprinderile care solicită accesul negociază cu bună-credință.

(6) Oferta de referință menționată la alineatul (5) este suficient de detaliată și include toate componentele necesare pentru accesul cu ridicata pentru servicii de roaming menționat la alineatul (3), oferind o descriere a ofertelor relevante pentru accesul direct cu ridicata pentru servicii de roaming și pentru accesul cu ridicata la revânzarea de servicii de roaming, precum și clauzele și condițiile aferente. Dacă este cazul, autoritățile naționale de reglementare impun efectuarea de modificări în cadrul ofertelor de referință pentru a permite îndeplinirea obligațiilor prevăzute la prezentul articol.

(7) În cazul în care întreprinderea care solicită accesul dorește să poarte negocieri comerciale pentru a include și componentele care nu sunt acoperite de oferta de referință, operatorii de rețele de telefonie mobilă răspund unei astfel de solicitări într-un interval de timp rezonabil care nu depășește două luni de la primirea inițială. În sensul prezentului alineat, alineatele (2) și (5) nu se aplică.

(8) Până la 30 septembrie 2012, pentru a contribui la aplicarea consecventă a prezentului articol, OAREC, în urma consultării părților interesate și în strânsă cooperare cu Comisia, elaborează orientări privind accesul cu ridicata pentru servicii de roaming.

(9) Alineatele (5)-(7) se aplică începând cu 1 ianuarie 2013.

Articolul 4

Vânzarea separată a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate

(1) Furnizorii naționali asigură clienților lor accesul la serviciile de voce, SMS și comunicații de date în roaming reglementate, furnizate ca pachet de orice furnizor alternativ de servicii de roaming.

Nici furnizorii naționali, nici furnizorii de servicii de roaming nu împiedică clienții să acceseze servicii reglementate de comunicații de date în roaming furnizate direct în rețeaua vizitată de către un furnizor alternativ de servicii de roaming.

(2) Clienții serviciilor de roaming au dreptul de a schimba furnizorul de servicii de roaming în orice moment. În cazul în care un client al serviciilor de roaming dorește să schimbe furnizorul serviciilor de roaming, schimbarea se efectuează fără întârzieri nejustificate și, în orice caz, în cel mai scurt timp posibil, în funcție de soluția tehnică aleasă pentru punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, în orice caz fără a depăși trei zile lucrătoare de la încheierea acordului cu noul furnizor de servicii de roaming.

(3) Trecerea la un furnizor alternativ de servicii de roaming sau între furnizori de servicii de roaming nu implică niciun cost pentru clienți și este posibilă în cadrul oricărui plan tarifar. Aceasta nu implică niciun abonament asociat sau taxe fixe sau periodice suplimentare legate de alte elemente ale abonamentului decât serviciile de roaming, în raport cu condițiile care erau în vigoare înainte de schimbarea furnizorului.

(4) Furnizorii naționali trebuie să își informeze toți clienții serviciilor de roaming, într-o formă clară, detaliată și ușor accesibilă, cu privire la posibilitatea de a opta pentru serviciile menționate la alineatul (1) primul paragraf.

În special atunci când se încheie sau se reînnoiește un contract de servicii de comunicații mobile, furnizorii naționali oferă tuturor clienților lor, în mod individual, informații complete privind posibilitatea de a opta pentru un furnizor alternativ de servicii de roaming și nu împiedică încheierea unui contract cu un astfel de furnizor alternativ. Clienții care încheie un contract pentru servicii de roaming reglementate cu un furnizor național confirmă explicit faptul că au fost informați cu privire la această posibilitate. Furnizorul național nu împiedică vânzătorii cu amănuntul care îl reprezintă în puncte de vânzare să ofere clienților contracte pentru servicii de roaming separate cu furnizori alternativi de astfel de servicii și nici nu îi abate sau descurajează de la a face astfel de oferte.

(5) Parametrii tehnici ai serviciilor de roaming reglementate nu pot fi modificați astfel încât aceștia să difere de parametrii tehnici, inclusiv de parametrii calitativi, ai serviciilor de roaming reglementate, astfel cum sunt furnizate clientului înainte de schimbare. În cazul în care nu toate serviciile de roaming reglementate sunt vizate de schimbare, serviciile respective care nu au fost schimbate sunt furnizate în continuare, dacă este posibil, la același preț și la aceiași parametri tehnici, inclusiv cei calitativi.

(6) Prezentul articol se aplică începând cu 1 iulie 2014.

Articolul 5

Punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate

(1) Furnizorii naționali asigură punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate, astfel cum este prevăzut la articolul 4, pentru a garanta clienților lor posibilitatea de a utiliza serviciile de comunicații mobile naționale și serviciile de roaming reglementate separate. Furnizorii naționali trebuie să onoreze toate cererile rezonabile de acces la infrastructură și să asigure serviciile de asistență aferente care sunt relevante pentru vânzarea separată a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate. Accesul la

infrastructura și la serviciile de asistență respective care sunt necesare pentru a permite vânzarea separată a serviciilor de roaming reglementate, inclusiv la serviciile de autentificare a utilizatorilor, este gratuit și nu implică niciun cost direct pentru clienți.

(2) Pentru a se asigura că vânzarea separată a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate este pusă în aplicare în mod consecvent și simultan la nivelul Uniunii, Comisia adoptă, până la 31 decembrie 2012, prin intermediul actelor de punere în aplicare și în urma consultării OAREC, normele detaliate referitoare la obligațiile de informare prevăzute la articolul 4 alineatul (4) și la o soluție tehnică pentru punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate. Actele de punere în aplicare respective se adoptă în conformitate cu procedura de examinare menționată la articolul 6 alineatul (2) și se aplică începând cu 1 iulie 2014.

(3) Soluția tehnică pentru punerea în aplicare a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate trebuie să îndeplinească următoarele criterii:

- (a) să permită un acces facil pentru consumatori, și anume, să permită consumatorilor să treacă rapid și ușor la un furnizor alternativ de servicii de roaming fără a-și schimba numărul existent de telefon mobil și utilizând același dispozitiv mobil;
- (b) să poată satisface toate categoriile de cerere a consumatorilor în condiții competitive, inclusiv cererile de utilizare intensă a serviciilor de comunicații de date;
- (c) să permită promovarea concurenței în mod efectiv, ținând seama și de posibilitățile operatorilor de exploatare a activelor lor de infrastructură sau a acordurilor lor comerciale;
- (d) să fie eficientă din perspectiva costurilor, ținând seama de repartizarea costurilor între furnizorii naționali și furnizorii alternativi de servicii de roaming;
- (e) să permită îndeplinirea obligațiilor menționate la articolul 4 alineatul (1) într-un mod eficient;
- (f) să permită un grad maxim de interoperabilitate;
- (g) să fie ușor de utilizat, în special în ceea ce privește manevrarea tehnică a dispozitivului mobil de către clienți în momentul schimbării rețelei;
- (h) să asigure faptul că accesul la serviciile de roaming pentru clienții din Uniune în țări terțe sau pentru clienții din țări terțe în Uniune nu este împiedicat;
- (i) să asigure respectarea normelor privind protecția vieții private, a datelor cu caracter personal, a securității și integrității rețelelor și a transparenței impuse de directiva-cadru și de directivele specifice;
- (j) să țină seama de promovarea de către autoritățile naționale de reglementare a capacității utilizatorilor finali de a accesa și de a distribui informații sau de a utiliza aplicații și servicii la alegere, în conformitate cu articolul 8 alineatul (4) litera (g) din directiva-cadru;
- (k) să asigure faptul că furnizorii aplică condiții echivalente în circumstanțe echivalente.

(4) Soluția tehnică poate combina una sau mai multe modalități tehnice în scopul îndeplinirii criteriilor prevăzute la alineatul (3).

(5) Dacă este necesar, Comisia mandatează un organism european de standardizare să adapteze standardele aplicabile care sunt necesare pentru punerea în aplicare armonizată a vânzării separate a serviciilor de roaming cu amănuntul reglementate.

(6) Alineatele (1), (3), (4) și (5) din prezentul articol se aplică începând cu 1 iulie 2014.

Articolul 6

Procedura comitetului

(1) Comisia este asistată de Comitetul pentru comunicații instituit prin articolul 22 din directiva-cadru. Comitetul respectiv este un comitet în sensul Regulamentului (UE) nr. 182/2011.

(2) În cazul în care se face trimitere la prezentul alineat, se aplică articolul 5 din Regulamentul (UE) nr. 182/2011.

Articolul 7

Tarife cu ridicata pentru efectuarea de apeluri în roaming reglementate

(1) Începând cu 1 iulie 2012, tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate percepe furnizorului de servicii de roaming al unui client pentru furnizarea unui apel în roaming reglementat inițiat în rețeaua vizitată respectivă, inclusiv, printre altele, costurile cu inițierea, tranzitul și terminarea, nu poate depăși 0,14 EUR pe minut.

(2) Tariful mediu cu ridicata menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de 12 luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la sfârșitul perioadei de aplicare a unui tarif maxim cu ridicata mediu, conform dispozițiilor prezentului alineat, sau până la 30 iunie 2022. Tariful maxim cu ridicata mediu se reduce la 0,10 EUR la 1 iulie 2013 și la 0,05 EUR la 1 iulie 2014 și, fără a aduce atingere articolului 19, se menține la 0,05 EUR până la 30 iunie 2022.

(3) Tariful cu ridicata mediu menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale încasate din servicii de roaming cu ridicata la numărul total de minute de roaming cu ridicata efectiv utilizate de operatorul respectiv pentru furnizarea de apeluri în roaming cu ridicata pe teritoriul Uniunii, în perioada relevantă, exprimate într-o anumită sumă pe secundă ajustată pentru a ține seama de posibilitatea ca operatorul rețelei vizitate să aplice o durată inițială minimă de taxare de cel mult 30 de secunde.

Articolul 8

Tarife cu amănuntul pentru apeluri în roaming reglementate

(1) Furnizorii de servicii de roaming pun la dispoziție și oferă în mod activ tuturor clienților lor de servicii de roaming, într-o

manieră clară și transparentă, un eurotarif pentru apeluri vocale, în conformitate cu alineatul (2). Respectivul tarif nu implică niciun abonament asociat și nici alte taxe fixe sau periodice și poate fi combinat cu orice alte tarife cu amănuntul.

Atunci când fac o astfel de ofertă, furnizorii de servicii de roaming trebuie să își informeze din nou toți clienții serviciilor de roaming care au ales un tarif sau pachet de roaming specific cu privire la condițiile aplicabile tarifului sau pachetului respectiv.

(2) Începând cu 1 iulie 2012, tariful cu amănuntul (fără TVA) al eurotarifului pentru apeluri vocale pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe clientului serviciilor de roaming pentru furnizarea unui apel în roaming reglementat poate varia pentru orice apel în roaming, însă nu poate depăși 0,29 EUR pe minut pentru orice apel efectuat sau 0,08 EUR pe minut pentru orice apel primit. Tariful cu amănuntul maxim pentru apelurile efectuate se reduce la 0,24 EUR la 1 iulie 2013 și la 0,19 EUR la 1 iulie 2014, iar tariful cu amănuntul maxim pentru apelurile primite se reduce la 0,07 EUR la 1 iulie 2013 și la 0,05 EUR la 1 iulie 2014. Fără a aduce atingere articolului 19, tarifele cu amănuntul maxime pentru eurotariful pentru apeluri vocale rămân în vigoare până la 30 iunie 2017.

Furnizorii de servicii de roaming nu percep niciun tarif clienților serviciilor de roaming pentru primirea de către aceștia a unui mesaj vocal în roaming. Acest lucru nu trebuie să aducă atingere altor tarife aplicabile, cum ar fi tarifele pentru ascultarea mesajelor respective.

Orice furnizor de servicii de roaming facturează la secundă clienții serviciilor de roaming pentru furnizarea apelurilor în roaming reglementate, primite sau efectuate cărora li se aplică un eurotarif pentru apeluri vocale.

Furnizorul de servicii de roaming poate aplica o perioadă inițială minimă de tarificare, care să nu depășească 30 de secunde, în cazul apelurilor cărora li se aplică un eurotarif pentru apeluri vocale.

(3) Furnizorii de servicii de roaming aplică automat un eurotarif pentru apeluri vocale tuturor clienților serviciilor de roaming existenți, cu excepția clienților care au ales deja în mod deliberat un tarif sau pachet de roaming specific prin care beneficiază de alt tarif pentru apelurile în roaming reglementate decât cel de care ar fi beneficiat dacă nu ar fi făcut o astfel de alegere.

(4) Furnizorii de servicii de roaming aplică un eurotarif pentru apeluri vocale pentru toți clienții noi ai serviciilor de roaming care nu aleg în mod deliberat un tarif de roaming diferit sau un pachet tarifar pentru serviciile de roaming care să includă un tarif diferit pentru apelurile în roaming reglementate.

(5) Orice client al serviciului de roaming poate solicita în orice moment să i se aplice un eurotarif pentru apeluri vocale sau să renunțe la acesta. Orice astfel de modificare trebuie să se realizeze în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii, să fie gratuită și să nu implice condiții sau restricții legate de alte elemente ale abonamentului, cu excepția situației în care un client al serviciilor de roaming care are abonament pentru un pachet special incluzând mai multe servicii de roaming reglementate dorește să i se aplice eurotariful pentru apeluri vocale, situație în care furnizorul de servicii de roaming îi poate cere clientului respectiv să renunțe la avantajele oferite de celelalte elemente ale pachetului. Furnizorul de servicii de roaming poate amâna modificarea până la expirarea unei perioade minime specificate pentru aplicarea tarifului de roaming anterior, perioadă care nu poate depăși două luni. Un eurotarif pentru apeluri vocale poate fi întotdeauna combinat cu un eurotarif SMS și cu un eurotarif pentru date.

Articolul 9

Tarife cu ridicata pentru mesajele SMS în roaming reglementate

(1) Începând cu 1 iulie 2012, tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate percepe pentru furnizarea unui mesaj SMS în roaming reglementat inițiat în rețeaua vizitată respectivă nu depășește 0,03 EUR pe mesaj SMS. Tariful mediu cu ridicata maxim este redus la 0,02 EUR la 1 iulie 2013 și, fără a aduce atingere articolului 19, se menține la 0,02 EUR până la 30 iunie 2022.

(2) Tariful mediu cu ridicata menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de 12 luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la 30 iunie 2022.

(3) Tariful mediu cu ridicata menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale cu ridicata încasate de operatorul rețelei vizitate sau de operatorul rețelei din țara de origine pentru inițierea și transmiterea mesajelor SMS în roaming reglementate în interiorul Uniunii în perioada relevantă la numărul total de astfel de mesaje SMS inițiate și transmise în numele furnizorului de servicii de roaming relevant sau al operatorului rețelei din țara de origine în acea perioadă.

(4) Operatorul unei rețele vizitate nu percepe de la operatorul furnizorului de servicii de roaming sau de la operatorul rețelei din țara de origine al unui client al serviciilor de roaming niciun alt tarif decât cel menționat la alineatul (1) pentru terminarea unui mesaj SMS în roaming reglementat trimis unui client al serviciului de roaming care utilizează acest serviciu în rețeaua vizitată respectivă.

Articolul 10

Tarife cu amănuntul pentru mesajele SMS în roaming reglementate

(1) Furnizorii de servicii de roaming pun la dispoziție și oferă în mod activ tuturor clienților lor de servicii de roaming, într-o manieră clară și transparentă, un eurotarif SMS în conformitate cu alineatul (2). Eurotariful SMS nu implică niciun abonament asociat sau alte taxe fixe sau periodice și poate fi combinat cu orice tarif cu amănuntul, sub rezerva celorlalte dispoziții ale prezentului articol.

(2) Începând cu 1 iulie 2012, prețul cu amănuntul (fără TVA) al unui eurotarif SMS pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe de la un client al serviciilor de roaming pentru un mesaj SMS în roaming reglementat trimis de clientul respectiv poate varia în funcție de fiecare mesaj SMS în roaming reglementat, dar nu depășește 0,09 EUR. Tariful maxim respectiv se reduce la 0,08 EUR la 1 iulie 2013 și la 0,06 EUR la 1 iulie 2014 și, fără a aduce atingere articolului 19, se menține la 0,06 EUR până la 30 iunie 2017.

(3) Furnizorii de servicii de roaming nu percep niciun tarif de la clienții serviciilor de roaming pentru primirea de către aceștia a unui mesaj SMS în roaming reglementat.

(4) Furnizorii de servicii de roaming aplică automat un eurotarif SMS tuturor clienților serviciilor de roaming existenți, cu excepția clienților care au ales deja în mod deliberat un tarif sau pachet de roaming specific prin care beneficiază de alt tarif pentru mesajele SMS în roaming reglementate decât cel de care ar fi beneficiat dacă nu ar fi făcut o astfel de alegere.

(5) Furnizorii de servicii de roaming aplică un eurotarif SMS pentru toți clienții noi ai serviciilor de roaming care nu aleg în mod deliberat un tarif SMS în roaming diferit sau un pachet tarifar pentru serviciile de roaming care să includă un tarif diferit pentru serviciile de SMS în roaming reglementate.

(6) Orice client al serviciilor de roaming poate solicita în orice moment să i se aplice un eurotarif SMS sau să renunțe la acesta. Orice astfel de modificare trebuie să se realizeze în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii, să fie gratuită și să nu implice condiții sau restricții legate de elemente ale abonamentului altele decât cele de roaming. Furnizorul de servicii de roaming poate întârzia această trecere până la expirarea unei perioade minime de timp specificate pentru aplicarea tarifului de roaming anterior, perioadă care nu poate depăși două luni. Un eurotarif SMS poate fi întotdeauna combinat cu un eurotarif pentru apeluri vocale și cu un eurotarif pentru date.

Articolul 11

Caracteristicile tehnice ale mesajelor SMS în roaming reglementate

Niciun furnizor de servicii de roaming, furnizor național, operator al unei rețele din țara de origine sau operator al unei rețele vizitate nu modifică parametrii tehnici ai mesajelor SMS în roaming reglementate astfel încât aceștia să difere de parametrii tehnici ai mesajelor SMS furnizate pe piața națională respectivă.

Articolul 12

Tarife cu ridicata pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming

(1) De la 1 iulie 2012 tariful cu ridicata mediu pe care operatorul unei rețele vizitate îl poate percepe de la furnizorul rețelei din țara de origine al unui client al serviciilor de roaming pentru furnizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming prin intermediul rețelei vizitate respective nu depășește un plafon de salvagardare de 0,25 EUR pe megabyte

de date transmise. Plafonul de salvagardare se reduce la 0,15 EUR pe megabyte de date transmise la 1 iulie 2013 și la 0,05 EUR pe megabyte de date transmise la 1 iulie 2014 și, fără a aduce atingere articolului 19, se menține la 0,05 EUR pe megabyte de date transmise până la 30 iunie 2022.

(2) Tariful mediu cu ridicata menționat la alineatul (1) se aplică între oricare doi operatori și se calculează pentru o perioadă de douăsprezece luni sau pentru orice altă perioadă mai scurtă care rămâne până la 30 iunie 2022.

(3) Tariful mediu cu ridicata menționat la alineatul (1) se calculează împărțind veniturile totale cu ridicata încasate de operatorul rețelei vizitate sau al unei rețele din țara de origine pentru furnizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming în perioada relevantă la numărul total de megabyți de date consumați efectiv prin furnizarea serviciilor respective în acea perioadă, exprimat într-o anumită sumă pe kilobyte în numele furnizorului de servicii de roaming relevant sau al operatorului relevant al unei rețele din țara de origine în perioada respectivă.

Articolul 13

Tarife cu amănuntul pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming

(1) Furnizorii de servicii de roaming pun la dispoziție și oferă în mod activ tuturor clienților lor de servicii de roaming, într-o manieră clară și transparentă, un eurotarif pentru date în conformitate cu alineatul (2). Acest eurotarif pentru date nu implică niciun abonament asociat și nici alte taxe fixe sau periodice și poate fi combinat cu alte tarife cu amănuntul.

Atunci când fac o astfel de ofertă, furnizorii de servicii de roaming îi informează din nou pe acei clienți ai serviciilor de roaming care au ales deja un tarif sau pachet de roaming specific cu privire la condițiile aplicabile tarifului sau pachetului respectiv.

(2) Începând cu 1 iulie 2012, tariful cu amănuntul (fără TVA) pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe ca eurotarif pentru date de la un client al serviciilor de roaming pentru furnizarea unui serviciu reglementat de comunicații de date în roaming nu depășește 0,70 EUR pe megabyte utilizat. Tariful cu amănuntul maxim pentru date utilizate se reduce la 0,45 EUR pe megabyte utilizat la 1 iulie 2013, la 0,20 EUR pe megabyte utilizat la 1 iulie 2014 și, fără a aduce atingere articolului 19, se menține la 0,20 EUR pe megabyte utilizat până la 30 iunie 2017.

Tarifele percepute de furnizorii de servicii de roaming de la clienții lor pentru furnizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming cărora li se aplică un eurotarif pentru date sunt stabilite pe kilobyte, cu excepția mesajelor transmise prin intermediul serviciului de mesaje multimedia (MMS), pentru care se poate percepe un tarif pe unitate. În acest caz, tariful cu amănuntul pe care un furnizor de servicii de roaming îl poate percepe clientului serviciilor de roaming pentru transmiterea sau primirea unui mesaj MMS în roaming nu depășește tariful cu amănuntul maxim stabilit la primul paragraf.

(3) Începând cu 1 iulie 2012, furnizorii de servicii de roaming aplică automat un eurotarif pentru date tuturor clienților serviciilor de roaming existenți, cu excepția clienților care au ales deja un anumit tarif de roaming sau care beneficiază deja de un tarif care este în mod evident mai redus decât eurotariful pentru date sau care au ales deja un pachet prin care beneficiază de alte tarife pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming decât cele de care ar fi beneficiat în absența unei astfel de alegeri.

(4) Începând cu 1 iulie 2012, furnizorii de servicii de roaming aplică un eurotarif pentru date tuturor noilor clienți ai serviciilor de roaming care nu au ales în mod deliberat un tarif diferit sau un pachet tarifar pentru servicii de roaming care să includă un tarif diferit pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming.

(5) Orice client al serviciilor de roaming poate solicita, în orice moment, trecerea la un eurotarif pentru date sau renunțarea la acesta, cu respectarea condițiilor contractuale asumate. Orice astfel de modificare trebuie să se realizeze în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii, să fie gratuită și să nu implice condiții sau restricții legate de elemente ale abonamentului altele decât cele de roaming la nivel de Uniune. Furnizorul de servicii de roaming poate întârzia această trecere până la expirarea unei perioade minime de timp specificate pentru aplicarea tarifului de roaming anterior, perioadă care nu poate depăși două luni. Un eurotarif pentru date poate fi întotdeauna combinat cu un eurotarif SMS și cu un eurotarif pentru apeluri vocale.

(6) Până la 30 iunie 2012, furnizorii de servicii de roaming își informează individual toți clienții serviciilor de roaming într-un mod clar și inteligibil și pe un suport durabil despre eurotariful pentru date și despre aplicarea acestuia începând cu 1 iulie 2012 cel târziu pentru toți clienții serviciilor de roaming care nu au ales în mod deliberat un tarif special sau un pachet pentru servicii reglementate de comunicații de date în roaming, precum și despre dreptul de opta pentru un eurotarif pentru date sau de a renunța la acesta în conformitate cu alineatul (5).

Articolul 14

Transparența tarifelor cu amănuntul ale apelurilor și ale mesajelor SMS în roaming

(1) Pentru a atenționa un client al serviciilor de roaming în legătură cu faptul că i se vor aplica tarife de roaming atunci când efectuează sau primește un apel sau când trimite un mesaj SMS, cu excepția cazului în care clientul și-a anunțat furnizorul de servicii de roaming că nu solicită acest serviciu, fiecare furnizor de servicii de roaming oferă clientului, prin intermediul unui serviciu de mesagerie, în mod automat, fără întârzieri nejustificate și gratuit când intră într-un stat membru altul decât cel al furnizorului său național, informații tarifare de bază personalizate cu privire la tarifele de roaming (incluzând TVA) care se aplică în cazul în care clientul respectiv efectuează și primește apeluri și trimite mesaje SMS în statul membru vizitat.

Aceste informații tarifare de bază personalizate includ tarifele maxime (în moneda facturii din țara de origine emise de furnizorul național al clientului) care ar putea fi aplicate clientului în conformitate cu schema sa tarifară pentru:

- (a) efectuarea de apeluri în roaming reglementate în interiorul statului membru și către statul membru al furnizorului său național, precum și pentru apelurile în roaming reglementate permise; precum și
- (b) trimiterea de mesaje SMS în roaming reglementate pe durata șederii în statul membru vizitat.

Se include, de asemenea, numărul de telefon cu acces gratuit menționat la alineatul (2), pentru obținerea de informații mai detaliate și de informații cu privire la posibilitatea accesării serviciilor de urgență prin apelarea gratuită a numărului european unic pentru apeluri de urgență 112.

Cu ocazia fiecărui mesaj, clientul trebuie să aibă posibilitatea de a notifica furnizorului de servicii de roaming, în mod gratuit și facil, că nu solicită serviciul de mesagerie automat. Un client care a notificat că nu solicită serviciul de mesagerie automat are dreptul, în orice moment și în mod gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să-i furnizeze din nou serviciul respectiv.

La cerere, furnizorii de servicii de roaming transmit clienților nevăzători sau cu deficiențe de vedere în mod automat, gratuit și prin apel vocal informațiile tarifare de bază personalizate menționate la primul paragraf.

Primul, al doilea, al patrulea și al cincilea paragraf se aplică și în cazul serviciilor de voce și de SMS în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara Uniunii și care sunt furnizate de un furnizor de servicii de roaming.

(2) În completarea alineatului (1), clienții au dreptul să solicite și să primească, gratuit și indiferent de locul în care se află pe teritoriul Uniunii, informații personalizate mai detaliate privind tarifele de roaming aplicabile în rețeaua vizitată apelurilor vocale și mesajelor SMS, precum și informații privind măsurile de asigurare a transparenței aplicabile în temeiul prezentului regulament, prin intermediul unui apel vocal mobil sau prin SMS. O astfel de solicitare se face la un număr de telefon cu acces gratuit, desemnat în acest scop de către furnizorul de servicii de roaming. Obligațiile prevăzute la alineatul (1) nu se aplică în cazul dispozitivelor care nu au funcția SMS.

(3) Furnizorii de servicii de roaming oferă tuturor utilizatorilor informații complete cu privire la tarifele de roaming aplicabile, în special cu privire la eurotariful pentru apeluri vocale și la eurotariful SMS, în momentul contractării abonamentului. De asemenea, furnizorii de servicii de roaming oferă clienților serviciilor lor de roaming informații actualizate cu privire la tarifele de roaming aplicabile, fără întârzieri nejustificate, de fiecare dată când se modifică tariful.

Furnizorii de servicii de roaming iau măsurile necesare pentru a se asigura că toți clienții serviciilor lor de roaming sunt informați cu privire la disponibilitatea eurotarifului pentru apeluri vocale și a eurotarifului SMS. În special, aceștia comunică, în mod clar și corect, tuturor clienților serviciilor de roaming, condițiile privind eurotariful pentru apeluri vocale și condițiile privind eurotariful SMS. Aceștia trimit un memento, la intervale de timp rezonabile, tuturor clienților care au optat pentru un alt tarif.

Informațiile furnizate sunt suficient de detaliate, astfel încât clienții să poată decide dacă solicitarea aplicării eurotarifului reprezintă un beneficiu pentru ei.

(4) Furnizorii de servicii de roaming pun la dispoziția clienților lor informații privind modul de a evita roamingul accidental în regiunile de frontieră. Furnizorii de servicii de roaming iau măsurile necesare pentru a asigura protecția clienților în ceea ce privește plata unor tarife de roaming pentru utilizarea accidentală a serviciilor de roaming în timp ce se află în statul lor membru de origine.

Articolul 15

Transparență și mecanisme de salvagardare pentru serviciile de comunicații de date în roaming cu amănuntul

(1) Furnizorii de servicii de roaming se asigură că clienții serviciilor lor de roaming sunt informați în mod corespunzător, atât înainte de, cât și după încheierea unui contract, cu privire la tarifele aplicate pentru utilizarea serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming, în moduri care să faciliteze înțelegerea de către clienți a consecințelor financiare ale unei astfel de utilizări și care să le permită să monitorizeze și să controleze cheltuielile aferente serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming în conformitate cu alineatele (2) și (3).

Dacă este cazul, furnizorii de servicii de roaming își informează clienții, înainte de încheierea unui contract și periodic după încheierea acestuia, cu privire la riscurile conectării și descărcării automate și necontrolate de date în roaming. În plus, furnizorii de servicii de roaming își informează clienții gratuit și într-o manieră clară și inteligibilă, despre modul în care să oprească aceste conexiuni automate de date în roaming pentru a evita folosirea necontrolată a serviciilor de comunicații de date în roaming.

(2) Clienții serviciilor de roaming primesc de la furnizorul de servicii de roaming un mesaj automat prin care sunt anunțați că utilizează serviciul de roaming și primesc informații tarifare de bază personalizate privind tarifele (în moneda facturii din țara de origine emise de furnizorul național al clientului), exprimate ca preț pe megabyte, aplicabile pentru furnizarea serviciilor de comunicații de date în roaming reglementate în statul membru respectiv, cu excepția cazului în care clientul a anunțat furnizorul de servicii de roaming că nu dorește să primească astfel de informații.

Aceste informații tarifare de bază personalizate se trimit pe dispozitivul mobil al clientului serviciilor de roaming, de exemplu printr-un SMS, un e-mail sau o fereastră pop-up pe ecranul dispozitivului mobil, de fiecare dată când clientul intră într-un alt stat membru decât cel al furnizorului său național și accesează pentru prima oară un serviciu de comunicații de date în roaming în statul membru respectiv. Informațiile sunt furnizate în mod gratuit, în momentul în care un client de roaming accesează un serviciu reglementat de comunicații de date în roaming, prin mijloace adecvate, adaptate astfel încât să faciliteze primirea și înțelegerea fără dificultăți.

Un client care a anunțat furnizorul său de servicii de roaming că nu solicită informațiile tarifare automate are dreptul, în orice moment și în mod gratuit, să solicite furnizorului de servicii de roaming să-i furnizeze din nou serviciul respectiv.

(3) Fiecare furnizor de servicii de roaming acordă tuturor clienților serviciilor de roaming posibilitatea de a opta din proprie inițiativă și gratuit pentru un serviciu prin care se furnizează informații privind consumul acumulat exprimat în volum sau în moneda în care este emisă factura către clientul serviciilor de roaming pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming și care garantează că, fără consimțământul explicit al clientului, cheltuielile cumulate pentru serviciile reglementate de comunicații de date în roaming pe o perioadă de utilizare specificată, cu excepția mesajelor MMS facturate pe unitate, nu depășesc un plafon financiar specificat.

În acest scop, furnizorul de servicii de roaming pune la dispoziție unul sau mai multe plafoane financiare maxime pentru perioade de utilizare specificate, cu condiția ca clientul să fie informat în prealabil cu privire la volumul de date aferent. Unul dintre aceste plafoane (plafonul financiar implicit) trebuie să fie de aproximativ 50 EUR, fără a depăși această valoare, pentru sumele care trebuie plătite într-o lună de facturare (fără TVA).

Ca alternativă, furnizorul de servicii de roaming poate să stabilească plafoane exprimate în volum, cu condiția ca clientul să fie informat în prealabil cu privire la valorile financiare aferente. Unul dintre aceste plafoane (plafonul de volum implicit) corespunde unei sume de maximum 50 EUR care trebuie plătită într-o lună de facturare (fără TVA).

În plus, furnizorul de servicii de roaming poate oferi clienților lui de servicii de roaming alte plafoane cu limite financiare lunare maxime diferite, acestea putând fi mai ridicate sau mai scăzute.

Plafoanele implicate prevăzute la al doilea și la al treilea paragraf se aplică tuturor clienților care nu au optat pentru un alt plafon.

Fiecare furnizor de servicii de roaming se asigură, de asemenea, că i se trimite clientului o notificare adecvată pe dispozitivul mobil, de exemplu printr-un SMS, e-mail sau fereastră de tip

pop-up pe ecranul calculatorului, atunci când serviciile de comunicații de date în roaming au atins 80 % din plafonul financiar sau de volum maxim. Fiecare client are dreptul să solicite furnizorului de servicii de roaming să sisteze trimiterea unor astfel de notificări și are dreptul să solicite furnizorului, în orice moment și cu titlu gratuit, să îi furnizeze din nou serviciul respectiv.

Atunci când plafonul financiar sau de volum ar urma să fie depășit, se trimite o notificare pe dispozitivul mobil al clientului serviciilor de roaming. Notificarea respectivă indică procedura care trebuie urmată în cazul în care clientul dorește continuarea furnizării serviciilor respective, precum și costurile asociate fiecărei unități suplimentare care urmează să fie consumată. Dacă clientul serviciilor de roaming nu răspunde în mod adecvat la notificarea primită, furnizorul de servicii de roaming sistează imediat furnizarea și facturarea către client a serviciilor reglementate de comunicații de date în roaming, cu excepția cazului în care și până când clientul serviciilor de roaming solicită continuarea sau reluarea furnizării serviciilor.

Ori de câte ori un client al serviciilor de roaming solicită opțiunea „plafon financiar sau de volum” sau renunțarea la aceasta, schimbarea trebuie să fie efectuată gratuit în termen de o zi lucrătoare de la primirea cererii și să nu impună condiții sau restricții legate de alte elemente ale abonamentului.

(4) Alineatele (2) și (3) nu se aplică dispozitivelor de tip mașină-la-mașină (M2M) care utilizează comunicațiile mobile.

(5) Furnizorii de servicii de roaming iau măsurile necesare pentru a asigura protecția clienților lor în ceea ce privește plata unor tarife de roaming pentru utilizarea accidentală a serviciilor de roaming în timp ce se află în statul lor membru de origine. Aceste măsuri includ și informarea clienților privind modul de a evita roamingul accidental în regiunile de frontieră.

(6) Prezentul articol, cu excepția alineatului (5) și sub rezerva celui de-al doilea și celui de-al treilea paragraf din prezentul alineat, se aplică și în cazul serviciilor de comunicații de date în roaming utilizate de clienții serviciilor de roaming care călătoresc în afara Uniunii și care sunt furnizate de un furnizor de servicii de roaming.

În cazul în care clientul alege opțiunea prevăzută la primul paragraf de la alineatul (3), cerințele stabilite la alineatul (3) nu se aplică în cazul în care operatorul rețelei din țara vizitată din afara Uniunii nu permite furnizorului de servicii de roaming să monitorizeze în timp real utilizarea serviciilor de către clientul său.

În acel caz, clientul este informat printr-un mesaj SMS în momentul în care intră într-o astfel de țară, fără întârzieri nejustificate și gratuit, că informațiile privind consumul acumulat și garanția de a nu depăși un plafon financiar specificat nu sunt disponibile.

Articolul 16

Supraveghere și punere în aplicare

(1) Autoritățile naționale de reglementare monitorizează și supraveghează respectarea prezentului regulament pe teritoriul lor.

(2) Autoritățile naționale de reglementare pun la dispoziția publicului informații actualizate privind aplicarea prezentului regulament, în special a articolelor 7, 8, 9, 10, 12 și 13, într-un mod care să asigure accesul ușor al părților interesate la acestea.

(3) În pregătirea revizuirii prevăzute la articolul 19, autoritățile naționale de reglementare monitorizează evoluția tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru furnizarea serviciilor de comunicații de date și voce clienților serviciilor de roaming, inclusiv a serviciilor SMS și MMS, inclusiv în regiunile ultraperiferice menționate la articolul 349 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene. De asemenea, autoritățile naționale de reglementare sunt atente la cazurile speciale de roaming accidental în regiunile de frontieră din state membre vecine și monitorizează folosirea tehnicilor de gestionare a traficului în detrimentul clienților.

Autoritățile naționale de reglementare monitorizează și colectează informațiile privind roamingul accidental și iau măsurile necesare.

(4) Autoritățile naționale de reglementare au competența de a solicita întreprinderilor supuse obligațiilor care decurg din prezentul regulament să furnizeze toate informațiile relevante pentru punerea în aplicare și executarea prezentului regulament. Întreprinderile respective furnizează aceste informații rapid și la cerere, respectând termenele și nivelul de detalii solicitate de autoritatea națională de reglementare.

(5) Autoritățile naționale de reglementare pot interveni din proprie inițiativă pentru a asigura respectarea prezentului regulament. În special, atunci când este cazul, acestea recurg la competențele prevăzute la articolul 5 din Directiva privind accesul pentru a asigura accesul și interconectarea în mod adecvat, în scopul asigurării conectivității end-to-end și a interoperabilității serviciilor de roaming, de exemplu în situația în care clienții nu pot efectua un schimb de mesaje SMS în roaming reglementat cu clienți ai unei rețele publice terestre de comunicații mobile din alt stat membru ca urmare a absenței unui acord care să permită transmiterea acestor mesaje.

(6) Atunci când o autoritate națională de reglementare constată că obligațiile prevăzute în prezentul regulament au fost încălcate, aceasta are competența de a solicita încetarea imediată a încălcării respective.

Articolul 17

Soluționarea litigiilor

(1) În situația unui litigiu privind obligațiile prevăzute în prezentul regulament între întreprinderi care furnizează rețele sau servicii de comunicații electronice într-un stat membru, se aplică procedurile de soluționare a litigiilor prevăzute la articolele 20 și 21 din directiva-cadru.

(2) Statele membre se asigură că procedurile de soluționare extrajudiciară a litigiilor prevăzute la articolul 34 din Directiva privind serviciul universal sunt puse la dispoziție în situația unui litigiu nesoluționat care implică un consumator sau un utilizator final și cu privire la un aspect inclus în domeniul de aplicare al prezentului regulament.

Articolul 18

Sanctiuni

Statele membre stabilesc norme cu privire la sancțiunile aplicabile în cazul încălcării prezentului regulament și adoptă toate măsurile necesare pentru a asigura că acestea sunt puse în aplicare. Sancțiunile prevăzute sunt eficace, proporționale și cu efect de descurajare. Statele membre notifică aceste dispoziții Comisiei până la 30 iunie 2013 și înștiințează Comisia în cel mai scurt timp cu privire la orice modificare ulterioară a acestora.

Articolul 19

Reexaminare

(1) Comisia reexaminează modul de funcționare al prezentului regulament și, după efectuarea unei consultări publice, prezintă un raport în acest sens Parlamentului European și Consiliului până la 30 iunie 2016. Comisia evaluează, în special, dacă obiectivele regulamentului au fost atinse. În acest demers, Comisia evaluează, *inter alia*:

- (a) dacă nivelul concurenței este suficient de ridicat pentru a justifica expirarea tarifelor cu amănuntul maxime;
- (b) dacă nivelul concurenței este suficient de ridicat pentru eliminarea tarifelor cu ridicata maxime;
- (c) evoluția și tendințele viitoare preconizate ale tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru furnizarea către clienții serviciilor de roaming a serviciilor de voce, de SMS și de comunicații de date, prin comparație cu tarifele serviciilor de comunicații mobile la nivel național în statele membre, separat pentru clienții care utilizează servicii preplătite și pentru cei care utilizează servicii postplătite; Comisia evaluează și evoluția calității și vitezei serviciilor respective;
- (d) disponibilitatea și calitatea serviciilor, inclusiv a celor care reprezintă o alternativă la serviciile de voce, SMS și de comunicații de date în roaming, ținând seama în special de evoluțiile tehnologice;
- (e) măsura în care consumatorii au avut de câștigat, prin reducerea reală a tarifelor aferente serviciilor de roaming, varietatea tarifelor și produselor aflate la dispoziția consumatorilor care au obiceiuri de comunicare diferite, precum și diferența dintre tarifele naționale și cele de roaming, inclusiv disponibilitatea unor oferte de tarife unice pentru serviciile naționale și cele de roaming;
- (f) gradul de concurență de pe piețele cu ridicata și cu amănuntul, în special situația în materie de concurență a operatorilor mai mici, independenți sau care și-au început recent activitatea, inclusiv efectele pe care le au asupra concurenței atât acordurile comerciale, cât și gradul de interconectare a operatorilor;

(g) măsura în care implementarea unor măsuri structurale prevăzute la articolele 3 și 4 a dat rezultate în ceea ce privește dezvoltarea concurenței pe piața internă a serviciilor de roaming, astfel încât diferența dintre tarifele naționale și cele de roaming să tindă către zero;

(h) măsura în care nivelul tarifelor cu ridicata maxime și ale celor cu amănuntul maxime a oferit garanții corespunzătoare împotriva prețurilor excesive pentru consumatori, care să permită dezvoltarea concurenței pe piața internă de servicii de roaming.

(2) Dacă raportul arată că măsurile structurale prevăzute de prezentul regulament nu au fost suficiente pentru a încuraja concurența pe piața internă a serviciilor de roaming în beneficiul tuturor consumatorilor europeni sau că diferența dintre tarifele naționale și cele de roaming nu tinde către zero, Comisia formulează propuneri corespunzătoare către Parlamentul European și Consiliu pentru a aborda această situație și pentru a realiza astfel o piață internă a serviciilor de comunicații mobile în care, în cele din urmă, să nu existe nicio diferențiere între tarifele naționale și cele de roaming. Comisia examinează, în special, măsura în care sunt necesare următoarele:

(a) prevederea unor măsuri tehnice și structurale suplimentare;

(b) modificarea măsurilor structurale;

(c) prelungirea duratei de aplicare și, eventual, revizuirea nivelului plafoanelor maxime ale tarifelor cu amănuntul prevăzute la articolele 8, 10 și 13;

(d) modificarea duratei de aplicare și, eventual, revizuirea nivelului plafoanelor maxime ale tarifelor cu ridicata prevăzute la articolele 7, 9 și 12;

(e) introducerea oricăror alte cerințe necesare, inclusiv nediferențierea tarifelor de roaming de cele naționale.

(3) În plus, la fiecare doi ani după prezentarea raportului prevăzut la alineatul (1), Comisia prezintă Parlamentului European și Consiliului un raport. Fiecare raport trebuie să conțină un rezumat al monitorizării efectuate asupra furnizării de servicii de roaming în Uniune, precum și o evaluare a

progreselor înregistrate în sensul atingerii obiectivelor prezentului regulament, inclusiv în ceea ce privește aspectele menționate la alineatele (1) și (2).

(4) Pentru a analiza dezvoltarea concurenței pe piețele de roaming la nivelul Uniunii, OAREC colectează periodic date de la autoritățile naționale de reglementare cu privire la evoluțiile tarifelor cu ridicata și cu amănuntul pentru serviciile de voce, SMS și comunicații de date în roaming. Aceste date sunt notificate Comisiei cel puțin de două ori pe an. Comisia face publice datele respective.

OAREC colectează, de asemenea, anual de la autoritățile naționale de reglementare informații privind transparența și comparabilitatea diferitelor tarife propuse de operatori clienților. Comisia face publice datele și constatările respective.

Articolul 20

Cerințele de notificare

Comisia este notificată de statele membre cu privire la autoritățile naționale de reglementare responsabile de îndeplinirea sarcinilor stabilite de prezentul regulament.

Articolul 21

Abrogare

Regulamentul (CE) nr. 717/2007 se abrogă în conformitate cu anexa I de la 1 iulie 2012.

Trimiterile la regulamentul abrogat se înțeleg ca trimiteri la prezentul regulament și se citesc în conformitate cu tabelul de corespondență din anexa II.

Articolul 22

Intrarea în vigoare și expirare

Prezentul regulament intră în vigoare în ziua următoare datei publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene* și dispozițiile sale se aplică de la data respectivă, cu excepția unor dispoziții contrare prevăzute în anumite articole.

Acesta expiră la 30 iunie 2022.

Prezentul regulament este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre.

Adoptat la Strasbourg, 13 iunie 2012.

Pentru Parlamentul European
Președintele
M. SCHULZ

Pentru Consiliu
Președintele
N. WAMMEN

ANEXA I

Regulamentul abrogat și modificarea acestuia

(menționat la articolul 21)

Regulamentul (CE) nr. 717/2007 al Parlamentului European
și al Consiliului (JO L 171, 29.6.2007, p. 32)

Regulamentul (CE) nr. 544/2009 al Parlamentului European Doar articolul 1
și al Consiliului (JO L 167, 29.6.2009, p. 12)

ANEXA II

Tabel de corespondență

Regulamentul (CE) No 717/2007	Prezentul regulament
Articolul 1	Articolul 1
—	Articolul 1 alineatul (2)
Articolul 1 alineatul (2)	Articolul 1 alineatul (3)
Articolul 1 alineatul (3)	Articolul 1 alineatul (4)
Articolul 1 alineatul (4) primul paragraf prima teză	Articolul 1 alineatul (5)
Articolul 1 alineatul (4) primul paragraf a doua teză	Articolul 1 alineatul (6) primul paragraf Articolul 1 alineatul (7) primul paragraf
Articolul 1 alineatul (4) al doilea paragraf prima teză	Articolul 1 alineatul (6) al doilea paragraf prima teză Articolul 1 alineatul (7) al doilea paragraf prima teză
Articolul 1 alineatul (4) al doilea paragraf a doua teză	Articolul 1 alineatul (6) al doilea paragraf a doua și a treia teză Articolul 1 alineatul (7) al doilea paragraf a doua și a treia teză
Articolul 2 alineatul (1)	Articolul 2 alineatul (1)
Articolul 2 alineatul (2) partea introductivă	Articolul 2 alineatul (2) partea introductivă
Articolul 2 alineatul (2) litera (a)	Articolul 2 alineatul (2) litera (i)
Articolul 2 alineatul (2) litera (b)	Articolul 2 alineatul (2) litera (a)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (b)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (c)
Articolul 2 alineatul (2) litera (c)	Articolul 2 alineatul (2) litera (d)
Articolul 2 alineatul (2) litera (g)	Articolul 2 alineatul (2) litera (e)
Articolul 2 alineatul (2) litera (d)	Articolul 2 alineatul (2) litera (f)
Articolul 2 alineatul (2) litera (f)	Articolul 2 alineatul (2) litera (g)
Articolul 2 alineatul (2) litera (e)	Articolul 2 alineatul (2) litera (h)
Articolul 2 alineatul (2) litera (i)	Articolul 2 alineatul (2) litera (j)
Articolul 2 alineatul (2) litera (j)	Articolul 2 alineatul (2) litera (k)
Articolul 2 alineatul (2) litera (h)	Articolul 2 alineatul (2) litera (l)
Articolul 2 alineatul (2) litera (k)	Articolul 2 alineatul (2) litera (m)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (n)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (o)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (p)
—	Articolul 2 alineatul (2) litera (q)
—	Articolele 3, 4, 5 și 6
Articolul 3 alineatul (1)	Articolul 7 alineatul (1)
Articolul 3 alineatul (2)	Articolul 7 alineatul (2)
Articolul 3 alineatul (3) primul paragraf	—
Articolul 3 alineatul (3) al doilea paragraf	Articolul 7 alineatul (3)
Articolul 4 alineatul (1)	Articolul 8 alineatul (1)
Articolul 4 alineatul (2)	Articolul 8 alineatul (2)

Regulamentul (CE) No 717/2007	Prezentul regulament
Articolul 4 alineatul (3) primul paragraf	—
Articolul 4 alineatul (3) al doilea paragraf	Articolul 8 alineatul (3)
Articolul 4 alineatul (3) al treilea paragraf	Articolul 8 alineatul (4)
Articolul 4 alineatul (4)	Articolul 8 alineatul (5)
Articolul 4a	Articolul 9
Articolul 4b	Articolul 10
Articolul 4b alineatul (7)	—
Articolul 4c	Articolul 11
—	Articolul 12
—	Articolul 13
Articolul 6 alineatul (1) de la primul la al cincilea paragraf	Articolul 14 alineatul (1) de la primul la al cincilea paragraf
—	Articolul 14 alineatul (1) al șaselea paragraf
Articolul 6 alineatul (2)	Articolul 14 alineatul (2)
Articolul 6 alineatul (3) primul și al doilea paragraf	Articolul 14 alineatul (3) primul și al doilea paragraf
—	Articolul 14 alineatul (3) al treilea paragraf
—	Articolul 14 alineatul (4)
Articolul 6a	Articolul 15
—	Articolul 15 alineatul (4)
—	Articolul 15 alineatul (5)
—	Articolul 15 alineatul (6)
Articolul 6a alineatul (4)	—
Articolul 7	Articolul 16
—	Articolul 16 alineatul (3) al doilea paragraf
Articolul 8	Articolul 17
Articolul 9	Articolul 18
Articolul 10	—
Articolul 11 alineatul (1) partea introductivă	Articolul 19 alineatul (1) partea introductivă
—	Articolul 19 alineatul (1) literele (a) și (b)
Articolul 11 alineatul (1) primul paragraf de la prima la a patra liniuță	Articolul 19 alineatul (1) literele (c)-(f)
—	Articolul 19 alineatul (1) literele (g) și (h)
Articolul 11 alineatul (1) al doilea paragraf	—
—	Articolul 19 alineatul (2)
Articolul 11 alineatul (2)	Articolul 19 alineatul (3)
—	Articolul 19 alineatul (4)
Articolul 12	Articolul 20
—	Articolul 21
Articolul 13	Articolul 22